

ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА

ПРАВИЛНИК

ЗА УСТРОЙСТВОТО И ДЕЙНОСТТА НА ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА

ВАРНА

2023

УТВЪРДИЛ:

Ректор на ТУ-Варна:

/проф. д-р Драгомир Пл. Димитров/

КОРИГИРАЛ ДОКУМЕНТА:

№	Длъжност	Звание, Име, Презиме, Фамилия	Звено
1	Началник отдел "Ректорат"	гл. ас. д-р Пламена Янкова Панайотова	Ректорат

СЪГЛАСУВАЛ ДОКУМЕНТА:

№	Длъжност	Звание, Име, Презиме, Фамилия,	Звено
1	Председател на ОС на ТУ- Варна	проф. д-р инж. Розалина Стефанова Димова	ОС на ТУ Варна

Документът първоначално е приет от Общото събрание на Университета на 28.10.1996г и 4.11.1996 г.

Правилникът е актуализиран от ОС на Университета на 1.09.1999 г., 15.09.1999 г., 11.10.1999 г., 13.12.1999 г., 06.11.2000 г., 3.06. 2002 г., 16.12. 2002 г., 22.12.2003 г., 27.03.2006 г., 12.05.2008г. , 13.05.2013 год., 30.05.2016, 24.06.2019, 16.10.2020 г., 17.06.2022 г. , 30.03.2023 г. и 6.11.2023г.

Последната актуализация, приета от ОС на ТУ-Варна, е на 6.11.2023 год.

Документът **заменя** следния документ от СУК:

№	Наименование (утвърден от АС(ОС) с пр-л. № /..... год.)	Заменя/Отменя
6	Правилник за устройството и дейността на Технически университет-Варна, приет от ОС на ТУ- Варна от 30.03.2023 г.	заменя

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С настоящият Правилник се уреждат устройството и дейността на Технически университет – Варна, наричан по-нататък „Университета“.

Чл. 2. Университетът е държавно висше училище - юридическо лице, със седалище гр. Варна. Университетът има държавен печат.

Чл. 3. (1) Мисията на Университета е: да се изгражда като институция, поела отговорността да обслужва потребностите на обществото от обучение и развитие в условията на глобални технологични и културни промени; да бъде фактор в развитието на интелектуалния потенциал; да подпомага процеса на устойчиво развитие и да допринася за постигането на нови стандарти в общуването между народите.

На базата на тясно партньорство с индустрията, активна научноизследователска дейност, сътрудничество с европейските университети и използвайки постиженията и традициите на Университета, да осигури подготовка на висококвалифицирани специалисти по всички образователно-квалификационни и научни степени, реализиращи се при пазарни условия за нуждите на българската и световната икономика.

(2) Основните цели в дейността на Университета са:

- Поддържане и усъвършенстване на качеството на учебния процес за изграждане на пазарно ориентирани, висококвалифицирани специалисти;
- утвърждаване на Университета като център за непрекъснато обучение;
- развитие на формите за практическо обучение и професионална квалификация;
- поддържане на адекватна на промените структура;
- утвърждаване на Университета като иновационен и технологичен център;
- постигане и утвърждаване на международна позиция в областта на обучението и научноизследователската дейност;
- повишаване квалификацията и приемствеността в развитието на академичния състав;
- усъвършенстване на университетския мениджмънт за ефективно използване на финансовите ресурси.

(3) Основните задачи пред Университета са:

1. провеждане на обучение (включително в дистанционна форма) за придобиване на висше образование и подготовка на специалисти, способни да развиват и прилагат научни знания в различни области на човешката дейност;

2. провеждане на обучение за повишаване квалификацията на специалисти с висше образование;

3. провеждане на обучение на кадри и създаване условия за развитие на академичния състав в съответствие с действащото законодателство и по ред, определен със Закона за развитие на академичния състав (ЗРАС) и Правилниците за неговото прилагане;

4. извършване на научни, иновационни, проектно-конструкторски, експертно-консултантски и приложни изследвания в различни научни направления и внедряване в практиката на върхови постижения в науката;

5. извършване на издателска, културна, спортна и други дейности.

(4) Постигането на целите и реализирането на задачите се осъществява чрез:

1. организиране и провеждане на академичен образователен процес, съобразен с изискванията на ЗВО;

2. изграждане и използване на собствен висококвалифициран преподавателски, научно-преподавателски и изследователски, наричан по-нататък „академичен състав“;

3. осигуряване на високо качество на образователния процес и на научните изследвания в съответствие с общочовешките ценности, националните традиции и съвременните научни постижения.

(5) Обучаващите се в Университета за придобиване на висше образование се приемат

по различни специалности в областта на техническите, социални, стопански и правни науки, аграрни науки.

(6) За обучение се приемат лица, отговарящи на държавните изисквания и на определените в правилниците на Университета изисквания.

(7) Университетът издава диплома за завършена образователно-квалификационна степен на висшето образование, европейско дипломно приложение, свидетелство за професионална квалификация и други основни документи, определени с наредба, приета от Министерския съвет.

(8) Дипломите се признават от държавата, когато обучението е проведено в съответствие със Закона за висшето образование и държавните изисквания. Европейско дипломно приложение по ал. 7 от настоящия член се получава след подаването на молба.

(9) На издаваните при условията на ал. 8 от настоящия член дипломи се полага печат с държавния герб.

Чл. 4. (1) Университетът организира и провежда своята дейност в съответствие с действащото в страната законодателство *и настоящия правилник*.

(2) Университетът осигурява качеството на образованието и научните изследвания чрез вътрешна система за оценяване и поддържане качеството на обучението и на академичния състав, която включва и проучване на мнението на студентите най-малко веднъж за учебна година и на потребителите на кадри.

Чл. 5. (1) Университетът осъществява цялостната си дейност върху принципа на академичната автономия, която включва академична свобода, академично самоуправление и неприкосновеност на територията на Университета.

(2) Академичната свобода се изразява в свобода на преподаването, свобода на провеждането на научни изследвания, свобода на творческите изяви и свобода на обучението.

(3) Академичното самоуправление се изразява в: изборност и мандатност на всички органи за управление; право на Университета да урежда устройството и дейността си в собствени правилници; самостоятелно определяне на условията за прием и формите на обучение на студенти, докторанти и специализанти; самостоятелно разработване и изпълнение на учебни планове и научно-изследователски проекти; изборност на специалностите за обучение; право на избор на преподаватели при условия и ред, установени в ЗРАС и правилниците за неговото приложение; право на формиране на собствени фондове и самостоятелно определяне на условията и реда за тяхното изразходване; самостоятелно сключване на договори за извършване на научни и приложни изследвания, както и за повишаване на квалификацията на специалисти с висше образование; право за сдружаване с висши училища и други научни организации при изпълнение на дейности, свързани с извършване на научни и приложни изследвания и повишаване на квалификацията; право за изграждане, притежаване или ползване на материална база, нужна за образователната и научно-изследователската дейност и за социално-битовото обслужване на студенти, преподаватели, докторанти и служители; право за организиране на международно сътрудничество, сключване на договори и членуване в международни организации.

(4) Автономията не може да се нарушава чрез: намеса в дейността на Университета освен в случаите, изрично посочени в закон; влизане или оставане на органите на сигурността и общественения ред без съгласието на академичните власти; осъществяване на дейност, накърняваща конституционни права на членовете на академичната общност.

(5) Академичната общност обхваща академичния състав, студентите, докторантите и специализантите.

Глава втора СТРУКТУРА И УПРАВЛЕНИЕ

Раздел I Университет

Чл. 6. (1) Университетът е създаден през 1962 г. с Постановление на Министерския съвет на НР България и Указ на Народното събрание под името Машинно-електротехнически институт (МЕИ - Варна) с три факултета: Машиностроителен, Електротехнически и Корабостроителен. Открит е с Указ № 395 на Народното събрание, обнародван в ДВ, бр. 61/1964 г., и е преобразуван с Решение на Народното събрание, обнародвано в ДВ, бр. 68/1995 г.

(2) Университетът е акредитиран от Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА).

(3) Университетът включва в структурата си основни звена, обслужващи звена и филиали.

Чл. 7. (1) Основни звена /Приложение № 1/ на Университета са:

1. факултети - 4: Машинно-технологичен факултет (МТФ), Корабостроителен факултет (КФ), Електротехнически факултет (ЕФ), Факултет по изчислителна техника и автоматизация (ФИТА);

2. колежи - 2: Добруджански технологичен колеж (ДТК) и Колеж в структурата на ТУ -Варна (КТУ);

3. департамент – 1: Департамент по езиково и продължаващо обучение и спорт (ДЕПОС);

4. институт - 1: Научноизследователски институт (НИИ).

(2) Факултетите, коледите и институтите се откриват, преобразуват и закриват от Министерския съвет.

1. Откриване, преобразуване, преименуване или закриване на факултет, в който се извършва обучение по специалности от регулираните професии, става от Народното събрание по предложение на Министерския съвет.

2. Списъкът на регулираните професии в Република България се приема с решение на Министерския съвет по реда на Чл.7 от Закона за професионалното образование и обучение и в съответствие с Чл.9, ал.3, т.13 от Закона за висшето образование.

(3) Департаментите се откриват, преобразуват и закриват от Академичния съвет на Университета.

Чл. 8. (1) (Изм. - реш. на ОС, Протокол от 30.03.2023 г.) Обслужващи звена/Приложение № 2/ в структурата на Университета са:

а) дирекции - 1: „Академично развитие и докторанти“;

б) отдели - 15: "Ректорат", "Финансов контрол" (ФК), "Издателска и библиотечна дейност" (ИБД), "Информационно обслужване" (ИО), "Кандидатстудентски Прием" (КСП), "Обществени поръчки и търгове" (ОПТ), "Охрана и сигурност", „Енергоремонт“ (Е), "Учебна документация, статистика и база данни" (УДСБД), "Учебно-методичен" (УМО), "Финансово-счетоводен" (ФСО), "Човешки ресурси и ТРЗ" (ЧР), „Техническа експлоатация“(ТЕ), „Международно сътрудничество и чуждестранни студенти“, „Студентски общежития“;

в) сектори - 12: „Университетска библиотека“ /към отдел ИБД/, „Издателство“ /към отдел ИБД/, „Чистота“, „Безопасност и здраве при работа“, „Поддръжка и ремонт на ел. съоразения“, „Отоплителна централа“/към Е/, „Транспорт и снабдяване“/към ТЕ/, „Поддръжка и ремонт“ /към ТЕ/, „Планиране на учебната дейност“ /към УМО/, „Фронт офис – обслужване на студенти“ /към УМО/, „Структурни и кабелни системи“ /към ИО/, „Информационно и компютърно обслужване“ /към ИО/;

- г) центрове - 9: „Маркетинг, реклама и връзки с обществеността“, „Електронно и дистанционно обучение“, Център за продължаващо обучение, Център за професионално обучение, Център по качеството, Докторантски център, Център за развитие на академичния състав, „Кариерен център“, „Морски квалификационен център“ (МКЦ), „Акредитация“.
- д) библиотека - сектор „Университетска библиотека“ /към отдел ИБД/;
- е) лаборатории и работилници - общоуниверситетски;
- ж) издателски комплекс - сектор „Издателство“ /към отдел ИБД/;
- з) почивна база - Почивна станция „Чайка“ гр. Чепеларе;
- и) спортна база - Спортен комплекс;
- к) „Високотехнологичен парк Технически университет - Варна“ ЕООД, ЕИК103616137;
- л) „ТУ-Кампус логистика“ ЕООД, ЕИК 200778971.

(2) Академичният съвет открива, преобразува и закрива обслужващите звена и определя тяхната структура и функциите на органите им за управление.

(3) Ръководителят на обслужващо звено се назначава със заповед на Ректора на университета. Основните му функции и задължения се определят в длъжностната му характеристика.

Чл. 9. (1) Органите за управление на Университета се изграждат на три нива: за Университета, за основното звено, за катедрата.

(2) Органите за управление на Университета са: Общото събрание, Академичният съвет и Ректорът.

(3) Органите за управление на Университета се избират с четиригодишен мандат, който не се прекъсва с провеждането на частични избори. Мандатът на допълнително избраните членове се прекратява с изтичане на мандата на органа, който ги е избрал.

(4) За един мандат се приема времето, в което избраното лице е изпълнявало изборната длъжност повече от две години.

(5) Лицата, заемащи изборни длъжности се освобождават без гласуване и мандатът им се прекратява при:

1. Писмено подадена оставка пред органа, който ги е избрал;
2. Прекратяване на основния трудов договор с ТУ-Варна;
3. Прекратяване или прекъсване на обучението в ТУ-Варна или отстраняване от ТУ-Варна (за студенти и докторанти).

Органът, който ги е избрал, провежда частичен избор за попълване на съответната квота.

(6) Едно хабилитирано лице заемащо ръководна длъжност ректор, декан, директор на департамент, филиал и колеж, ръководител на катедра и техните заместници:

1. не може да бъде избрано на една и съща ръководна длъжност повече от два последователни мандата;

2. не може да заема едновременно две изборни ръководни длъжности, като това изискване не се отнася само за длъжността „Ръководител катедра“.

3. се освобождава и мандатът му се прекратява освен в случаите по ал.5 и при навършване на 65 години. Органът, който го е избрал, провежда частичен избор в срок до 2 месеца.

(7) Всички въпроси от устройството и дейността на Университета, неуредени в ЗВО, серегламентират в *настоящия правилник* и в други правилници на ТУ - Варна.

(8) Актовете на органите за управление на Университета могат да се обжалват пред съда по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(9) Процедурите за избор на органи за управление се организират от Академичния съвет два месеца преди изтичане на мандата на предишните органи за управление. Всички процедури за провеждане на изборите на органите за управление се регламентират в *Правилник за изборните процедури*.

Чл.10. (1) Общото събрание на Университета се състои от представители на академичния състав на основен трудов договор, на административния персонал, и на студентите и докторантите от всички звена.

(2) Общият брой на членовете на Общото събрание се определя от Академичния съвет при структурен състав съгласно чл. 27, ал. 2 от ЗВО.

(3) Правилата за определяне членовете на Общото събрание са:

1. Хабилитирани лица: участват всички хабилитирани лица на основен трудов договор в ТУ – Варна.

2. Нехабилитирани лица: избират се на събрания на нехабилитираните преподаватели по основни звена. Броят им за всяко звено се определя по квоти, с решение на действащия АС пропорционално на броя на нехабилитираните лица на основен трудов договор към съответното звено.

3. Представители от административния персонал: избират се на събрания на административния персонал при спазване квотата, определена с решение на действащия АС.

4. Студенти и докторанти: броят им се определя с решение на действащия Академичен съвет и се избират съгласно *Правилник за устройството и дейността на Студентски съвет в ТУ-Варна*.

5. Действащият Председател на Общото събрание инициира събранията за избор на членове и съставя списъка на Общото събрание, на база списък на хабилитираните преподаватели, предоставен от Отдел "Човешки ресурси" и протоколите от изборите в отделните групи.

6. Изборът на членове на Общото събрание на университета се извършва в съответствие с *Правилник за изборните процедури*.

7. Списъкът на Общото събрание на Университета се утвърждава от Ректора и се актуализира ежегодно, по време на 4-ри годишния мандат. Актуализираните списъци на Общото събрание на Университета също се утвърждават от Ректора.

(4) Общото събрание на Университета се свиква най-малко веднъж годишно от неговия председател по решение на Академичния съвет, по искане на Ректора на Университета или на една четвърт от списъчния състав на събраниято. Искането се предявява на председателя на Общото събрание чрез връчване в ректората на проект за дневен ред, материалите, които ще се обсъждат, изразени мотиви за свикването му, списъчна имената и подписите на членовете на Общото събрание, подкрепили искането. В двуседмичен срок Председателят на Общото събрание е длъжен да го свика на заседание, като се съобразява с изискванията на ал. 5 от настоящия член.

(5) За свикването на Общото събрание членовете му се уведомяват от Председателя на събраниято не по-късно от 14 дни преди датата на заседанието чрез писмена покана, към която се прилага проектът на дневен ред. Участието в заседанията на Общото събрание е задължително за всеки от членовете му. На отсъстващите по неуважителни причини Ректорът налага дисциплинарни наказания по КТ.

(6) Общото събрание е редовно, ако до обявеното начало са регистрирани не по-малко от две трети от списъчния му състав. При определяне на кворума от списъчния състав се изключват лицата в отпуск, при временна нетрудоспособност, поради бременност, раждане и осиновяване и за отглеждане на малко дете или в командировка извън страната. Общият брой на тези лица не може да бъде повече от една четвърт от броя на лицата в списъчния състав.

(7) При липса на кворум по ал. 6 от настоящия член заседанието се отлага с един час. Ако и тогава няма кворум, заседанието се отсрочва с една седмица.

(8) Заседанията на Общото събрание са открити за всички членове на академичната общност. Те се ръководят от неговия Председател, а в негово отсъствие – от Заместник-председателя. Закрити заседания се провеждат с решение на Общото събрание.

(9) Общото събрание на Университета:

1. избира за срока на мандата си с тайно гласуване Председател и Заместник-председател на Общото събрание измежду хабилитираните си членове, които не заемат ръководна изборна длъжност, с изключение на ръководител катедра.

2. приема или изменя *Правилника за устройството и дейността на ТУ- Варна*;

3. определя броя на членовете на Контролния съвет и избира с тайно гласуване за срока на мандата си Председателя, Заместник-председателя и членовете на Контролния съвет;

4. избира с тайно гласуване Ректор и предлага на министъра на образованието и науката сключването на договор за управление по чл. 10, ал. 2, т. 10 от ЗВО;

5. определя числеността на Академичния съвет и избира с тайно гласуване неговите членове;

6. обсъжда и приема годишния доклад на Ректора на Университета за състоянието на Университета;

7. се представява от неговия Председател;

8. на своето последно заседание преди приключване на мандата обсъжда изпълнението на мандатната програма на ръководството на Университета.

9. приема и изменя *Правилника за дейността на Контролния съвет*;

10. Общото събрание взема решения с обикновено мнозинство от присъстващите. Изключение правят само приемането на *Правилника за устройството и дейността на ТУ - Варна* и промените в него, отзоваването на Ректора, на Председателя на Общото събрание, на членовете на Контролния съвет и на Академичния съвет, за което се изисква мнозинство от списъчния състав.

(10) За провеждане на изборите по ал. 9, т. 1, 3, 4 и 5 Общото събрание избира комисия, в която не могат да участват Ректорът и неговите заместници, Председателят и Заместник-председателят на Общото събрание, Председателят, Заместник-председателят и членовете на Контролния съвет.

(11) (Изм. - реш. на ОС, Протокол от 30.03.2023 г.) Редът и начинът за подготовка и провеждане на изборите по ал. 9, т. 1, 3, 4 и 5 се регламентират в *Правилника за изборни процедури*.

(12) По кореспондентен път не могат да се избират: Ректор, Председател на Общото събрание и Председател на Контролния съвет.

(13) В дневния ред на всяко заседание на Общото събрание се включва точка за отговори на ръководството на актуални въпроси и питання на академичната общност.

Чл. 11. (1) Орган за вътрешен контрол върху дейността на Университета е Контролният съвет.

(2) Контролният съвет се състои от председател, заместник-председател и членове, от които един е представител на Студентския съвет, а останалите са хабилитирани лица; броят на членовете на Контролния съвет се определя като представителство от факултетите на Университета и на Студентския съвет, изключение правят Председателят и Заместник-председателят. Членовете на Контролния съвет не могат да бъдат:

1. членове на Академичния съвет на Университета, на комисии по провеждане на избори на органи за управление;

2. заместник-ректори, помощник-ректор, декани или директори на основни звена.

(3) Контролният съвет:

1. проверява законосъобразността на изборите за ръководни органи на Университета и неговите основни звена в едномесечен срок от провеждането им и докладва на Академичния съвет за резултатите от проверката;

2. участва в проверките по чл. 58а на ЗВО;

3. изготвя становища по проекта на бюджет на Университета и по изпълнението му и ги докладва пред Академичния съвет и Общото събрание;

4. докладва за своята дейност пред Общото събрание най-малко веднъж годишно.

(4) Контролният съвет осъществява дейността си съгласно *Правилник за дейността*

на Контролния съвет, приет от Общото събрание на Университета.

Чл.12а.(1) Към Университета се създава съвет на настоятелите.

(2) Съветът на настоятелите подпомага Университета за осъществяване на ефективно и прозрачно управление и за предоставяне на качествено образование и обучение.

(3) Съветът на настоятелите се състои от 8 членове (съгл. чл. 35а, ал. 3 от ЗВО) - дарители на висшето училище, личности с активна обществена позиция, представители на работодатели, на съсловни, браншови и професионални организации, представители на студентския съвет, на общината, в която е седалището на висшето училище, и на министъра на образованието и науката.

(4) Не могат да бъдат членове на Съвета на настоятелите лицата заемащи длъжности упоменати в чл. 35а, ал. 4, т.1,2 и 3 от ЗВО:

(5) Петима от членовете на съвета на настоятелите се избират от академичния съвет по предложение на Ректора, а останалите трима се определят съответно от министъра на образованието и науката, от кмета на общината, където е седалището на висшето училище и от студентския съвет.

(6) Съветът на настоятелите избира председател измежду своите членове.

Чл.12б. (1) Съветът на настоятелите дава становище по:

1. основни въпроси, свързани с развитието на Университета;

2. проекта на мандатната програма;

3. проекта за бюджет на Университета;

4. проекти за изменение и допълнение на Правилника за устройството и дейността на Университета;

5. проектите на предложенията по Чл.30, ал.1,т.4 и 12 от ЗВО за броя на приеманите за обучение студенти и докторанти и за размера на таксите за кандидатстване и обучение;

6. годишния доклад за състоянието на Университета, годишния доклад с финансовите и натуралните показатели, годишния финансов отчет и отчета за изпълнение на приходната и разходната част на бюджета на Университета;

7. предложения за учредяване на стипендии от Университета.

(2) Членовете на съвета на настоятелите участват в Академичния съвет с право на глас.

Чл.12в. (1). Съветът на настоятелите заседава не по-малко от веднъж на три месеца.

(2) Съветът на настоятелите се свиква на заседание от председателя на съвета по негова инициатива, по искане на всеки от членовете или на Ректора на Университета.

(3) Съветът на настоятелите приема правила за своята работа.

(4) Членовете на съвета на настоятелите не получават възнаграждение за дейността си.

Чл.13.(1) Академичният съвет е орган за ръководство на учебната и научната дейност на Университета и има следните правомощия:

1. Определя образователната политика на ТУ - Варна, приема мандатната програма и контролира нейното изпълнение.

2. Приема ежегоден отчет за резултатите от дейността и годишен доклад с финансовите и натуралните показатели на ТУ - Варна.

3. Прави предложения пред Министерския съвет за откриване, преобразуване и закриване на факултети, институти, филиали и колежи в структурата на ТУ - Варна.

4. Взема решения за създаване, преобразуване или закриване на департаменти, катедри и обслужващи звена на ТУ - Варна.

5. Определя специалностите, формите и степените, по които се провежда обучение и ежегодно предлага на министъра на образованието и науката броя на приеманите студенти и докторанти по Чл.9, ал.3,т.6 от ЗВО;

6. Утвърждава или променя квалификационните характеристики и учебните планове

за подготовка на специалисти по образователните степени или в коледжите на ТУ - Варна.

7. Определя научната политика на висшето училище и решава основни въпроси на организацията и съдържанието на научноизследователската дейност.

8. Утвърждава документацията по институционалната акредитация на университета.

9. Определя кадровата политика на ТУ-Варна, одобрява длъжностните характеристики на академичния състав и приема правилник за атестирането му.

10. Избира за мандата с тайно гласуване по предложение на ректора заместник-ректори, които са хабилитирани лица.

11. Взема решение за сдружаване с висши училища и научни организации.

12. Ежегодно приема бюджета на ТУ-Варна и контролира всяко тримесечие неговото изпълнение.

13. С хабилитирания си състав взема решения за обявяване на конкурси за асистенти, главни асистенти, доценти и професори по предложение на основните звена на ТУ - Варна.

14. Дава академични награди и почетни звания.

15. Приема вътрешни правилници за определени учебни, научни, творчески или научно- производствени дейности на ТУ - Варна и други вътрешно-нормативни актове.

16. Утвърждава системата за оценяване и поддържане на качеството на обучението и на академичния състав в съответствие с Чл.6, ал.4 от ЗВО и осъществява контрол по нейното прилагане и усъвършенстване;.

17. Утвърждава нормативи за учебна заетост на академичния състав и структура на учебния процес.

18. Избира постоянни и временни комисии и други помощни органи и определя техните функции.

19. (Изм. - реш. на ОС, Протокол от 30.03.2023 г.) Взема решения за удължаване на трудовия договор на хабилитирани преподаватели, навършили 65 години.

20. Определя структурния състав на Общото събрание и организацията за избор на неговите членове. Прави предложение пред Общото събрание за броя на членовете на Академичния съвет;

21. Ежегодно предлага на министъра на образованието и науката размера на таксите по Чл.9, ал.3, т.7 от ЗВО за кандидатстване и за обучение на студенти и докторанти

22. Избира членове на съвета на настоятелите;

23. Утвърждава щата на Университета

24. Взема други решения, свързани с дейността на ТУ-Варна

(2) Решения по т. 3, 4 и 5 от предходната алинея се вземат с обикновено мнозинство от списъчния състав на АС.

(3) Решения, свързани със структурни реформи, се взимат с явно поименно гласуване.

(4) Членовете на Академичния съвет са не повече от 45 и включват представители на академичния състав, работещи на основен трудов договор в ТУ-Варна, на студентите, докторантите и служителите.

(5) Членовете на Академичния съвет, представляващи:

1. Академичния състав - са не по-малко от 75 на сто и не повече от 83 на сто от състава на академичния съвет, като не по-малко от една четвърт от тях са нехабилитирани преподаватели;

2. Студентите и докторантите - са не по-малко от 15 на сто от състава на академичния съвет;

3. Служителите, са не повече от 5 на сто от състава на академичния съвет, като имат поне един представител.

(6) Само ректорът е по право член на Академичния съвет.

(7) В заседанията на Академичния съвет участват:

1. Заместник-ректорите, директорът на дирекция „Академично развитие и докторанти“, деканите и директорите на основни звена, които не са членове на Академичния съвет - със съвещателен глас.

2. Членовете на съвета на настоятелите - с право на глас.

(8) Председател на Академичния съвет е Ректорът.

(9) Академичният съвет организира и провежда дейността си съгласно *Правилник за дейността на Академичен съвет при ТУ – Варна*.

Чл. 14. (1) За ректор на Университета се избира хабилиотирано лице, което заема академична длъжност по основен трудов договор. Председателят на Общото събрание представлява висшето училище по трудовото правоотношение за заеманата от ректора академична длъжност.

(2) Правомощията на Ректора се прекратяват с мандата на Общото събрание, което го е избрало. Той изпълнява функциите си до избора на нов ректор.

(3) Ректорът на Университета с решение на Академичния съвет може да създава по своя преценка помощни и консултативни органи.

(4) В отсъствие на Ректора на Университета той се замества от определен от него с писмена заповед заместник-ректор.

Чл.15. (1) Ректорът на Университета:

1. упражнява правомощията на ректор по ЗВО и представлява Университета;

2. по право е член на Академичния съвет и негов Председател;

3. непосредствено ръководи и носи отговорност за цялостната дейност на Университета;

4. ръководи и решава окончателно всички въпроси, свързани с административно - стопанската, материално-техническата и финансовата дейност на Университета, осигурява управлението на предоставените на Университета недвижими имоти и движими вещи;

5. сключва и прекратява трудовите договори с академичния, административния и обслужващия персонал;

6. решава окончателно всички въпроси, свързани с приемането и освобождаването на студенти, докторанти и специализанти, съгласно ЗВО, *Правилника за устройството и дейността на ТУ - Варна* и други нормативни актове;

7. назначава за срок до 3 месеца на незаети изборни длъжности хабилиотирани лица от академичния състав за временно изпълняващи длъжностите;

8. предлага на Академичния съвет кандидатури на хабилиотирани лица при избор на заместник-ректори;

9. ръководи подготовката на висококвалифицирани кадри с висше образование; ръководи научноизследователската дейност в Университета;

10. предлага на Академичния съвет проект на бюджет на Университета и осъществява управлението и контрола на неговото изпълнение; представя на Академичния съвет тримесечни отчети и годишен отчет след приключване на финансовата година;

11. Подготвя и предлага за приемане от академичния съвет годишния отчет на Университета, годишния доклад с финансовите и натуралните показатели, както и резултатите от функционирането на вътрешната система за оценяване и поддържане качеството на обучението; отчетите и годишния доклад с финансовите и натуралните показатели се публикуват в тримесечен срок от приемането им.

12. при необходимост свиква колективните органи за управление на основните звена и филиалите на Университета;

13. съобразно ЗВО, ЗРАС и КТ налага административни наказания или награждава с морални и материални награди членове на академичната общност;

14. връща за преразглеждане в съвета на основните звена материали и решения, противоречащи на нормативната уредба; подписва всички документи, излизащи от името на Университета;

15. изпълнява и други функции, произтичащи от законите и от решенията на Академичния съвет или на Общото събрание;

16. Назначава и освобождава помощник- ректор, който може да не е член на академичния състав на Университета.

(2) Ректорът може с писмена заповед да предостави някои от своите правомощия на други длъжностни лица на ТУ-Варна

(3) След изтичане на срока по чл. 24, ал. 4 и в случаите по чл. 31, ал. 2 и 3 от ЗВО Ректорът не представлява Университета и не може да упражнява правомощията си по ал. 1 от настоящия член.

Чл.16. (1) Заместник - ректорите на Университета са хабилитирани лица. Те се избират и освобождават по реда на ЗВО и Правилника за дейността на Академичния съвет.

(2) Заместник-ректорите на Университета подпомагат дейността на Ректора; те участват в заседанията на Академичния съвет с право на съвещателен глас, ако не са избрани за негови членове от Общото събрание.

(3) Помощник-ректорът или друго упълномощено от Ректора лице подпомага Ректора по въпроси, свързани с административно-финансовото управление, както и с управлението на имуществото на Университета.

Чл.17. В дейността си Ректорът се подпомага от Ректорски съвет /РС/ и Стопански съвет /СС/. Съставът им се определя от Ректора. РС и СС осъществяват дейността си, съгласно Правилник за дейността на РС и СС.

Чл.18. Назначените на изборни ръководни длъжности хабилитирани лица за времето на мандата си запазват академичната си длъжност доцент или професор в катедрата.

Чл.19. Отделите и службите в Университета подпомагат Ректора и заместник-ректорите на Университета при планирането, организирането, контрола и отчитането на учебната и научно-изследователската дейност, административното и информационното осигуряване, връзките с обществеността, международното сътрудничество и други функции.

Раздел II Факултети

Чл. 20. Факултетът е основно звено на Университета, което обединява катедри за осигуряване обучението на студенти, докторанти и специализанти в едно или няколко професионални направления от областите на висшето образование, по които Университетът е акредитиран да провежда обучение. Факултетът има най-малко 40-членен академичен състав на основен трудов договор, от който хабилитираните лица четат за всяка специалност не по-малко от 70 на сто от лекционните курсове.

Чл.21.Органи за управление на факултета са: Общото събрание, Факултетният съвет и Деканът на факултета. Те се избират с мандат 4 години, който не се прекъсва при провеждане на частични избори.

Чл.22.(1) Общото събрание на факултета се състои от членовете на академичния състав на основен трудов договор, от представители на административния персонал, на студентите и докторантите във факултета.

(2) Структурният състав на Общото събрание се определя от Факултетния съвет в съответствие с чл. 26, ал. 3 от ЗВО.

(3) Членовете на Общото събрание на факултета се определят по следните правила:

1. Участват всички членове на академичния състав.

2. Представители на административния персонал - избират се на събрания на административния персонал, при спазване квотата, определена с решение на действащия Факултетен съвет.

3. Представители на студентите и докторантите - броят им се определя с решение на действащия Факултетен съвет и се избират съгласно *Правилник за устройството и дейността на Студентски съвет в ТУ-Варна*.

(4) Изборът на членове на Общото събрание на факултета се извършва в съответствие

с *Правилник за изборните процедури*.

(5) Председателя на Общото събрание на основното звено отговаря за окончателното изготвяне на списъка на Общото събрание на основното звено и го представя на Ректора за утвърждаване.

(6) Общото събрание на факултета се свиква най-малко веднъж годишно от неговия председател по решение на Факултетния съвет, по искане на Декана на факултета или на една четвърт от списъчния състав на Общото събрание.

(7) Решенията на Факултетния съвет за свикване на общото събрание и искането на Декана съдържат проект за дневен ред и материалите, които ще се обсъждат. Към проекта за дневен ред могат да бъдат включени точки по искане на една четвърт от списъчния състав, като се спазват законно определените срокове. Искането на една четвърт от списъчния състав на Общото събрание за свикването му се представя на Председателя и трябва да отговаря на изискванията на чл. 10, ал. 4 от настоящия Правилник. В двуседмичен срок Председателят на Общото събрание е длъжен да го свика на заседание, като се съобразява с изискванията на ал. 6 на същия член.

(8) Общото събрание на новооткрит или преобразуван факултет се структурира и свиква с решение на Академичния съвет и със заповед на Ректора, като се спазват изискванията на чл. 10, ал. 5 от настоящия Правилник. Ректорът свиква и ръководи заседанието на Общото събрание до избора на председател и заместник-председател.

(9) За свикването на Общото събрание членовете му се уведомяват от Председателя на Общото събрание не по-късно от 14 дни преди датата на заседанието чрез писмена покана, към която се прилага проектът за дневен ред. Материалите, които ще се обсъждат, се предоставят за запознаване в същия срок.

(10) Общото събрание е редовно, ако до обявеното начало са регистрирани не по-малко от две трети от списъчния му състав. При определяне на кворума се спазват изискванията на чл. 10, ал. 6 от настоящия Правилник.

(11) При липса на кворум по ал. 10 от настоящия член, заседанието се отлага с един час. Ако и тогава няма кворум, заседанието се отсрочва с една седмица.

(12) Общото събрание взема решения чрез явно гласуване с обикновено мнозинство от присъстващите, освен ако в закона или този Правилник не е уредено друго. Заседанията на Общото събрание на факултета са открити за академичната общност. Закрити заседания се провеждат с решение на Общото събрание

(13) Общото събрание на факултета:

1. избира с тайно гласуване за срока на мандата си председател и заместник-председател;

2. избира с тайно гласуване хабилитирано лице за декан на факултета;

3. определя числения състав на Факултетния съвет и избира с тайно гласуване неговите членове;

4. обсъжда и приема годишния доклад на Декана за образователната и научната дейност във факултета и за неговото състояние;

5. се представлява от неговия Председател;

6. на своето последно заседание преди приключване на мандата обсъжда изпълнението на мандатната програма на ръководството на факултета.

(14) Процедурата и редът за провеждане на изборите по ал. 13, т. 1, 2 и 3 от настоящия член са указани в *Правилника за изборни процедури*.

Чл. 23. (1) Факултетният съвет е орган за ръководство на учебната и научната дейност във факултета.

(2) Факултетният съвет:

1. избира с тайно гласуване заместник-декани по предложение на Декана на факултета;

2. предлага на Академичния съвет: проекти за създаване, преобразуване,

преименуване или закриване на катедри и обслужващи звена към факултета; проекти на учебни планове и квалификационни характеристики по степени и специалности; обявяване на конкурси за заемане на длъжности на академичния състав във факултета в съответствие със ЗВО;

3. обсъжда резултатите и приема оценките за работата на докторантите; взема решения за привличане на хонорувани преподаватели по правила, определени от Академичния съвет;

4. приема учебните програми по отделните дисциплини в учебните планове на специалностите и индивидуалните планове за обучение;

5. ежегодно одобрява и контролира учебната натовареност на членовете на академичния състав от факултета;

6. избира предложените от научното жури лица за заемане на академични длъжности;

7. привлича гост -преподаватели за научно -преподавателска дейност за определен срок;

8. приема отчет за учебната и научната дейност във факултета след всеки семестър и в края на учебната година;

9. препоръчва за отпечатване научни трудове, учебници, монографии и други творчески постижения в издателската база на Университета и следи за навременното им излизане от печат;

10. обсъжда и приема резултати от атестирането на членовете на академичния състав на факултета;

11. взема и други решения, свързани с дейността на факултета: приема мандатната програма и контролира нейното изпълнение; провежда образователната политика на факултета; прави предложения пред Академичния съвет за продължаване на трудовите договори с по една година на хабилитираните преподаватели, на които предстои да се пенсионира през съответната учебна година; определя научната политика на факултета; контролира щата и взема решения по финансовото състояние на факултета; утвърждава избора или отзоваването на ръководител катедра, извършени от катедрата.

(3) Факултетният съвет се състои не по-малко от 21 членове.

(4) 1. Факултетният съвет включва представители на академичния състав на основен трудов договор, студенти и докторанти от факултета, като не по-малко от три четвърти от членовете на Факултетния съвет са хабилитирани лица.

2. Редът и начинът за подготовка и провеждане на избора на членовете на Факултетния съвет се регламентират в *Правилника за изборни процедури*.

3. Студентският съвет прави своите предложения за представителите на студентите и докторантите във Факултетния съвет.

(5) Факултетният съвет заседава редовно веднъж месечно по утвърден от него план, с изключение на м. август. Той може да бъде свикан и извънредно от Ректора на Университета, от Декана на факултета или по искане на една четвърт от списъчния състав на членовете на Факултетния съвет. Искането се предявява чрез връчване в деканата на списък с подписите, изразени мотиви и материали, които ще бъдат обсъждани. Деканът е длъжен в двуседмичен срок след предявяване на искането да организира заседанието на Факултетния съвет, като се съобразява с ал. 6 от настоящия член.

(6) За свикването на заседание на Факултетния съвет членовете му се уведомяват от Декана не по-късно от 7 дни преди датата на заседанието с писмена покана, към която се прилагат проектът на дневен ред и материалите, предвидени за обсъждане.

(7) Заседанието на Факултетния съвет е редовно, ако присъстват не по-малко от две трети от списъчния му състав. При определяне на кворума се спазват изискванията на чл. 10, ал. 6 от настоящия Правилник.

(8) При липса на кворум по ал. 7 от настоящия член заседанието се отлага с един час. Ако и тогава няма кворум, то се отсрочва с една седмица.

(9) Заседанията на Факултетния съвет се ръководят от Декана, а при отсъствието му – от заместник-декан, който е член на Факултетния съвет.

(10) Факултетният съвет приема решения с обикновено мнозинство от присъстващите на заседанието чрез явно гласуване.

(11) Тайно гласуване се провежда при: избор на заместник-декани; избор на асистенти; атестиране на академичния състав; утвърждаване на избора на ръководител катедра.

Чл.24. За декан на факултета се избира хабилитирано лице, което заема академична длъжност по основен трудов договор. Ректорът сключва с избрания декан допълнително споразумение съгласно чл. 32, ал. 1, т. 3 от ЗВО.

Чл. 25. Деканът на факултета:

1. организира, ръководи и отговаря за дейността на факултета и го представлява;
2. по право е член на Факултетния съвет и негов Председател;
3. предлага на Факултетния съвет кандидатури на хабилитирани лица за заместник-декани;
4. организира и контролира провеждането на учебната и научната дейност във факултета;
5. контролира воденето на съответния том от главната книга на Университета за специалностите от факултета във факултетната канцелария;
6. подготвя и предлага за приемане от Факултетния съвет на отчети за учебната и научната дейност във факултета;
7. разглежда въпроси на студентите и предлага на Ректора на Университета решения по тях;
8. организира и ръководи приемането на учебните програми и ги предлага за утвърждаване;
9. отговаря за изработването на стратегия за научното и учебното развитие на факултета;
10. отговаря за подготовката и квалификацията на академичния състав от факултета;
11. прави предложения пред Ректора на Университета за стимулиране или санкциониране на преподавателите, административния и помощния персонал на факултета;
12. организира и ръководи поддържането, развитието и усъвършенстването на учебно-материалната база на факултета;
13. изпълнява и други функции, произтичащи от законите, правилниците и решенията на Общото събрание и Факултетния съвет.

Чл.26.(1) Заместник-деканите на факултета са хабилитирани лица. Те се избират и освобождават в съответствие с *Правилника за изборни процедури*. Заместник-деканите подпомагат дейността на Декана. Те работят за изпълнение на мандатната програма и задачи, поставени от Факултетния съвет и Декана.

(2) Задълженията на заместник-деканите се определят от Факултетния съвет по предложение на Декана на факултета.

(3) Броят на заместник-деканите и направленията, по които ще отговарят, се предлагат от Декана на факултета и се избират от Факултетния съвет.

(4) Мандатът на заместник-деканите приключва с мандата на Декана, който ги е предложил за избор от Факултетния съвет.

Чл.27.(1) Деканският съвет изпълнява ролята на съвещателен орган на Декана.

(2) В състава на Деканския съвет влизат Деканът, Заместник-деканите и ръководителите на катедри.

Раздел III Колежи

Чл. 28. (1) Колежът е основно звено на Университета, което има академичен състав на основен трудов договор, който по всяка специалност провежда не по-малко от половината

от аудиторните и практическите занятия. Хабилитираните лица на основен трудов договор четат за всяка специалност не по-малко от 50 на сто от лекционните курсове.

(2) Колежът провежда обучение за придобиване на образователно-квалификационната степен „бакалавър“- „професионален бакалавър по...“ , съгласно Чл.42, ал.1, т.1, буква ”а” от ЗВО

(3) Органите за управление на колежа са: Общо събрание, Съвет на колежа и Директор. Те се избират с мандат 4 години.

(4) Директорът е хабилитирано в съответната научна област лице.

Чл. 29.(1)Общото събрание на Колежа се състои от следните структурни групи академичен и неакадемичен състав:

1.Преподавателите на основен трудов договор в Колежа.

2.Представители на хабилитираните преподаватели от ТУ-Варна, водещи занятия в Колежа.

3.Ръководителите на профилиращите катедри на специалностите, обучавани в Колежа.

4.Представители на студентите, обучавани в Колежа (не по малко от 15%).

5.Представител на административния персонал.

(2) Общото събрание на колежа се свиква от неговия Председател най-малко веднъж годишно по решение на Съвета на колежа, по искане на Ректора на Университета, на Директора на колежа или на една четвърт от членовете на Общото събрание.

(3) Общото събрание на колежа:

1. избира с тайно гласуване за срока на мандата си Председател и Заместник-председател на събранието от членовете на академичния състав на основен трудов договор;

2. избира с тайно гласуване хабилитирано лице за директор на колежа на основен трудов договор;

3. определя числения състав на Съвета на колежа и избира с тайно гласуване неговите членове;

4. обсъжда и приема годишния доклад на Директора за дейността на колежа.

Чл. 30. (1) Съветът на Колежа се състои от не повече от 19 членове и включва следните структурни групи:

а) представители на академичния състав на основен трудов договор в Колежа;

б) представители на хабилитираните преподаватели от ТУ-Варна, водещи занятия в Колежа;

в) ръководителите на профилиращите катедри на специалностите, обучавани в Колежа;

г) представител на административния персонал; д) представители на студентите.

Квотите за участие на горепосочените структурни групи се определят от Общото събрание на Колежа, като членовете от академичния състав не могат да бъдат по- малко от две трети от общия брой на членовете на Съвета на Колежа. Представителите на студентите да са не по-малко от 15 на сто.

(2) Директорът на колежа по право е член на Съвета и негов Председател.

(3) Съветът на Колежа:

1. По предложение на Директора избира с тайно гласуване заместник-директор;

2. Предлага на Академичния съвет:

а) проекти на учебни планове и квалификационни характеристики по специалности;

б) обявяване на конкурси по чл.50 от ЗВО.

3. Прави предложения пред органите за управление на Университета и основните звена по въпроси, свързани с дейността и състоянието на Колежа.

4. Ежегодно одобрява и контролира учебната натовареност на членовете на академичния си състав.

5. Приема годишния отчет за дейността на Колежа.

6. Взема и други решения, свързани с дейността и състоянието на Колежа.

Чл. 31. (1) Директорът на колежа се избира, назначава и освобождава по ред и начин, регламентирани в *Правилника за изборни процедури*. Неговият мандат приключва заедно с мандата на органа, който го е избрал.

(2) Директорът на Колежа:

1. Ръководи Колежа и го представлява.
2. По право е член на Съвета на Колежа и негов председател.
3. Предлага на Съвета на Колежа кандидатури за заместник директор.
4. Изпълнява функциите, произтичащи от закона и правилниците на университета.

Чл. 32. (1) Всички дейности на колежа, свързани с организацията и провеждането на работата на органите за управление, се съобразяват с изискванията към основните звена, изложени в настоящия Правилник.

(2) Преподавателите на основен трудов договор в Колежа са редовни и пълноправни членове на катедрените съвети (КС) на катедрите от съответната им специалност, към които са причислени със заповед на Ректора на ТУ-Варна и имат право да гласуват в процедурите, разглеждани в КС. В обобщените форми за личен състав на Катедрите те се поставят в скоби и се броят към съответното първично звено. Поставянето им в скоби означава, че те не влизат в състава на Факултета, в състава на който влиза съответната катедра и не могат да бъдат избирани за членове на Факултетния му съвет. Научното и професионалното развитие на преподавателите, както и учебното им натоварване се планира и отчита в Катедрите и в Колежите, но административно се изпълнява и отчита в рамките и условията на съответните профилиращи катедри.

(3) Учебната дейност, предвидена в учебните планове, по които се обучават студентите в двата Колежа в структурата на ТУ Варна се възлага от катедрените съвети на профилиращите катедри, които водят обучението по съответните специалности. Методически учебния процес в специалностите, по които Колежите водят обучение, се планира и ръководи от съответната профилираща катедра на ТУ- Варна.

Раздел IV Филиал

Чл. 33. Филиалът е териториално изнесена структура на ТУ-Варна, която се създава в райони, където липсва съответна университетска структура, за да се удовлетворят потребности от обучение в определени професионални направления. Обучението се извършва само в направления, за които висшето училище е акредитирано.

Чл. 34. Филиалът има най-малко 10-членен академичен състав на основен трудов договор, като хабилитираните лица към висшето училище четат за всяка специалност не по-малко от 70 на сто от лекционните курсове.

Чл. 35. Съставът, структурата и органите за управление на филиала се определят от академичния съвет на ТУ-Варна

Чл. 36. Филиалът се ръководи от Директор, който е хабилитирано лице и се избира от Академичния съвет на ТУ-Варна с мандат четири години.

Чл. 37. Колективният орган за управление на филиала е Съветът на филиала, в чийто състав влизат: всички щатни преподаватели, представители на обучаемите - не по-малко от 15% и представители на обслужващия персонал.

Количествения състав на Съвета на Филиала е от 13 до 21 души.

Чл. 38. Преподавателите на основен трудов договор във Филиала са редовни и пълноправни членове на катедрените съвети (КС) на катедрите от съответната им специалност, към които са причислени със заповед на Ректора на ТУ-Варна и имат право да гласуват в процедурите, разглеждани в КС. В обобщените форми за личен състав на Катедрите те се поставят в скоби и се броят към съответното първично звено. Поставянето им в скоби означава, че те не влизат в състава на Факултета, в състава на който влиза съответната катедра и не могат да бъдат избирани за членове на Факултетния му съвет.

Научното и професионалното развитие на преподавателите, както и учебното им натоварване се планира и отчита в Катедрите и Филиала, но административно се изпълнява и отчита в рамките и условията на съответните профилиращи катедри.

Раздел V Департамент

Чл.39.(1)Департаментът е основно структурно звено на Университета, осигуряващо обучение по една или повече учебни дисциплини, които не съставляват специалност.

(2)Департаментът може да организира и осъществява процедурите по придобиване на професионално-квалификационни степени (ПКС) в съответствие с Наредба №15 от 22.06.2019г. на МОН за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

(3) Департаментът разполага с не по-малко от 14-членен академичен състав на основен трудов договор.

(4)Структурата на департамента, конституирането и функциите на неговите органи за управление се определят от *Правилника за устройството и дейността на ТУ - Варна*.

(5)Структурата на Департамента може да включва секции като обособени учебни звена

Чл. 39а. (1) Секцията е първично звено на Департамента, което осъществява учебна, художественотворческа и научноизследователска дейност по една или група сродни учебни дисциплини, която включва най-малко 5 души преподаватели на основен трудов договор в ТУ-Варна.

(2) Ръководител на секцията е преподавател на основен трудов договор в ТУ- Варна, може да бъде и нехабилитирано лице, който се избира с мандат за 4 години. Той се избира от членовете на секцията съгласно *Правилника за изборните процедури на ТУ-Варна* и неговия мандат съвпада с мандата на органите за управление на Департамента.

Чл. 40. (1) Органи за управление на департамента са: Общо събрание, Съвет на департамента и Директор.

(2) Органите за управление на департамента се избират с мандат за четири години. Мандатът им не се прекратява с провеждането на частични избори. Мандатът на допълнително избраните членове се прекратява с изтичане на мандата на органа, който ги е избрал.

(3) Всички избори се организират и провеждат в съответствие с *Правилника за изборните процедури*.

1. Общото събрание на департамента: се състои от членовете на академичния състав на основен трудов договор по чл. 39, ал. 1 от настоящия Правилник и от представители на административния състав;

2. има структурен състав, който се определя от действащия Съвет на департамента;

3. избира с тайно гласуване Директора на департамента за срока на мандата си;

4. определя числения състав на Съвета на департамента и избира с тайно гласуване неговите членове;

5. обсъжда и приема доклада на Директора за дейността и състоянието на департамента;

6. се свиква най-малко веднъж годишно от Директора на департамента, който е негов Председател.

(4) Съветът на департамента е орган за ръководство на учебната и научната дейност на департамента. Включва представители на академичния състав на департамента на основен трудов договор, чийто брой не може да бъде по-малък от 7 души.

1.изпълнява функциите на Съвет на основно звено, съгласно ЗВО и настоящия Правилник.

2. определя броя и избира по предложение на Директора заместник- директорите на департамента, които са от различни секции.

(6) Директорът на департамента:

1. заема длъжността на основен трудов договор; организира, ръководи и отговаря за дейността на департамента и го представлява;
 2. е по право Председател на Общото събрание и на Съвета на департамента;
 3. организира и контролира изпълнението на решенията на Общото събрание и Съвета на департамента,
 4. подписва документи във връзка с тези решения и осъществява текущо управление на департамента;
 5. отговаря за подбора, подготовката и квалификацията на академичния състав и административно - помощния състав на департамента.
- (7) Заместник-директорите на департамента подпомагат в определени направления дейността на Директора на департамента. Мандатът им приключва с мандата на Директорана департамента, който ги е предложил за избор от Съвета на департамента.

Раздел VI Научноизследователски институт

Чл. 41 (1) Научноизследователският институт е основно звено на Университета, което обединява академичен състав за извършване на дългосрочна научноизследователска дейност.

(2) Академичният състав на института се формира от преподаватели на ОТД в Университета, гост-преподаватели, изследователи, назначени на срочен трудов договор по проект, изпълнявана от института.

(3) Научноизследователският институт включва в състава си научни секции и сектори.

(4) Органите за управление на института са Директора и Научния съвет.

(5) Директорът на института е хабилитирано лице на ОТД в ТУ-Варна и се назначава със заповед на Ректора.

(6) Структурата, управлението, организацията и дейността на Научноизследователския институт към ТУ - Варна се уреждат в отделен правилник.

Чл. 42 Директорът на Научноизследователския институт:

1. Организира, ръководи и отговаря за дейността на института и го представлява.
2. Предлага на Ректора кандидатури за ръководители на секциите.
3. Организира и контролира провеждането на научноизследователската работа в института.
4. Отговаря за изработването на стратегия за развитието на НИР и института.
5. Организира и координира работата по разработване на интердисциплинарни проекти между две и повече секции.
6. Организира и ръководи поддържането, развитието и усъвършенстването на материалната база на института.
7. Изпълнява и други функции, произтичащи от законите, Правилника за устройството и дейността на Научноизследователския институт към ТУ - Варна, решенията на АС и заповедите на Ректора.

Чл. 43 Научният съвет на института изпълнява следните функции:

1. Приема стратегия за развитието на научноизследователската и научноприложната дейност в Университета и на института.
2. Приема годишни планове и отчети за научноизследователската и приложна дейност на Института, секциите и центровете в него.
3. Приема решения и контролира осъществяването на взаимноизгодни партньорства в областта на научноизследователската и научноприложната дейност със организации от бизнеса, научни и други структури от страната и чужбина.
4. Приема решения за съвместно участие в разработването на национални и международни научни и други проекти.
5. Приема решения за организационната и управленска структура на Научноизследователския институт и я предлага за утвърждаване от АС на ТУ-Варна.

6. Научният съвет се състои най-малко от 7 хабилитирани лица от състава по чл. 41(2), които се назначават със заповед на Ректора на ТУ-Варна. Директорът на Научноизследователския институт е по право председател на Научния съвет.

Чл. 44(1) Секциите и центровете на Научноизследователския институт се ръководят от ръководител, който отговаря за организирането на НИР в съответното звено. Те са хабилитирани лица от съответното научно направление, отговарят на изискванията на чл. 41(2) и се назначават със Заповед на Ректора на ТУ-Варна по предложение на Директора на Научния институт.

(2) Ръководителят на секция/център:

1. Ръководи дейността на секцията и отговаря за организирането и провеждането на научноизследователската дейност в съответното звено.

2. Участва в разработването на проектни предложения в научната област на секцията/центъра.

3. Комуникира с ръководителите на другите секции с цел организиране на изследователска и проектна дейност по интердисциплинарни проекти.

4. Организира и развитието и усъвършенстването на материалната база на звеното

5. Организира колективите на секцията/центъра за разработването на проекти по текущи проектни линии.

6. Организира работата по научноприложни задачи.

Раздел VII Катедри

Чл. 45. Катедрата е звено на факултета, което осъществява учебна и научно изследователска дейност по една или по група сродни дисциплини и включва не по-малко от 7 -членен академичен състав на основен трудов договор в Университета.

Чл. 46. Катедра се създава, преобразува и закрива с решение на Академичния съвет по предложение на Факултетния съвет/ Съвета на колежа/ Съвета на департамента.

Чл. 47. Органи за управление на катедрата са Катедреният съвет и Ръководителят на катедрата. Катедреният съвет се състои от членовете на академичния състав в катедрата, които са на основен трудов договор.

Чл. 48. (1) Катедреният съвет провежда заседанията си по реда, установен за Факултетния съвет/ Съвета на колежа/ Съвета на департамента. Присъствието на катедрен съвет е задължително. При отсъствие по неуважителни причини ръководител катедра докладва на Декана на Факултета.

(2) Заседанието на Катедрения съвет е редовно, ако на него присъстват не по-малко от две трети от списъчния му състав.

(3) Катедреният съвет:

1. Предлага на Факултетния съвет/ Съвета на колежа/ Съвета на департамента учебните програми по преподаваните дисциплини;

2. Обсъжда организацията и съдържанието на учебния процес и състоянието на учебните дисциплини и предприема мерки за усъвършенстването им;

3. предлага на Факултетния съвет разпределението на учебната заетост между академичния състав на катедрата;

4. предлага обявяване на конкурси за заемане на академични и преподавателски длъжности и за обучение на докторанти и специализанти;

5. обсъжда индивидуалните учебни планове;

6. участва в атестирането на академичния състав; разглежда и приема отчетите на докторантите;

7. формира катедрени научни звена за изпълнение на определени научни дейности и избира ръководството им;

8. обсъжда научни трудове и разработки и други въпроси, свързани с дейността на катедрата;

9. приема вътрешни правила за работата на катедрата;
10. взема и други решения, свързани с дейността на катедрата;
11. разработва план за собствени приходи.

Чл.49.(1) Ръководителят на катедрата е лице, хабилитирано в съответното научно направление на катедрата. Той се избира с тайно гласуване за срок 4 години от Катедрения съвет, като изборът се утвърждава от Съвета на основното звено. Ректорът сключва с избрания ръководител катедра допълнително споразумение съгласно чл. 32, ал. 1, т. 3 от ЗВО

(2) Ръководителят на катедра:

1. ръководи дейността на катедрата и е Председател на Катедрения съвет; контролира и отговаря за провеждания учебен процес и трудовата дисциплина;
2. участва в разработването на учебните планове, организира разработването на учебните програми и ги предлага за приемане от Съвета на основното звено;
3. организира усъвършенстването и развитието на учебно- материалната база на катедрата;
4. прави предложение пред Декана/ Директора на основното звено за стимулиране или санкциониране на академичния състав и административния персонал в катедрата;
5. поставя задачи и контролира тяхното изпълнение;
6. определя натоварването в катедрата;
7. прави финансов план на катедрата и следи за неговото изпълнение;
8. ръководи и контролира научното и кадровото развитие и атестирането на академичния състав в катедрата;
9. контролира работата на помощно-техническия персонал;
10. следи за съхраняването, развитието и обновяването на МТБ на катедрата;
11. следи за спазване на трудовата дисциплина;
12. изпълнява и други функции, произтичащи от законите, заповедите и от *Правилника за устройството и дейността на ТУ - Варна*.

(3) В случай на отсъствие Ръководителят на катедра предлага на Ректора на Университета хабилитирано лице от академичния състав на катедрата, което да изпълнява функционалните му задължения за срока на отсъствието.

(4) Ръководителят на катедра се освобождава или отзовава от Катедрения съвет. Решението се утвърждава от Съвета на основното звено.

Раздел VIII Административен персонал и обслужващи звена

Чл. 50. (1) Функционалните задължения на лицата от административния персонал се определят в длъжностни характеристики, които се изготвят от прекия ръководител на служителя съвместно със сектор „Труд и работна заплата“, със съдействието на Отдел „Човешки ресурси“.

(2) Ректорът утвърждава изготвените длъжностни характеристики.

Чл. 51. (1) Обслужващите звена подпомагат обучението на студентите, докторантите и специализантите и осигуряват учебния процес. Те се изграждат с цел подобряване организацията на учебната, научноизследователската и квалификационната дейности. Тяхната структура е определена в съответния документ от Системата за управление на качеството: „Структура на ТУ-Варна“.

(2) Структурата и функциите на обслужващите звена на Университета се определят с правилници или правила, приети от Академичния съвет на Университета.

(3) Ръководителят на обслужващото звено представлява звеното и отговаря пряко за неговата дейност. Той изготвя годишни отчети; отговаря за материалната база, качеството на обслужването и професионализма на състава.

Раздел IX Вътрешна система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и на академичния състав

Чл. 52. В Университета функционира вътрешна система за оценяване и поддържане на качеството на обучението, на научноизследователската дейност и на академичния състав, наричана за краткост „Система за управление на качеството“.

Чл. 53. Системата за управление на качеството се характеризира с:

1. функции, които включват всички дейности, допринасящи за осъществяването на образователната услуга, и периодичната им проверка за установяване изпълнението на изискванията на съответните образователни стандарти;

2. структура, която включва център по качеството, университетска комисия по качеството, комисии по качеството в основните звена и отговорници по качеството в катедрите и другите звена от структурата на Университета.

Чл. 54. (1) Университетската комисия по качеството е колективен орган за управление на системата за качеството, който се избира от Академичния съвет.

(2) Председател на университетската комисия по качеството е заместник-ректор на Университета.

Чл. 55. (1) Комисията по качеството на основното звено е колективен орган за управление на системата по качество в звеното. Членовете на комисията по качество се избират от Съвета на основното звено.

(2) Отговорниците по качеството в катедрите и обслужващите звена се избират от катедрените съвети и от звената.

Чл. 56. Органите за управление на системата за качеството периодично контролират изпълнението и спазването на процедурите от различните групи процеси в Университета чрез измерители на входа на системата за обучение, на протичане процеса на обучение и на изхода на системата за обучение, като отчитат препоръките на заявителите и обучаемите.

Чл. 57. (1) Функциите, структурата и органите за управление на вътрешната система за управление на качеството на обучението се описват в *Наръчник по качеството*.

(2) *Наръчникът по качеството* представя системата по качество, политиката по качество, правилата на организиране на управленческите дейности и начина на документирането им, както и условията за осигуряване на качеството на учебния процес в Университета.

(3) Оценката на Системата по качеството се извършва чрез периодични вътрешни одити и външни независими проверки, съгласно изискванията на сертификационния стандарт.

Глава трета АКАДЕМИЧЕН СЪСТАВ

Чл. 58. (1) Академичният състав включва:

1. хабилитираните лица, заемащи академични длъжности - доцент и професор;

2. нехабилитираните лица, заемащи академични длъжности- асистент и главен асистент;

3. нехабилитираните лица, заемащи преподавателски длъжности - преподавател и старши преподавател за езиково обучение и спорт.

(2) С решение на факултетен съвет на Университета учени и преподаватели от страната и от чужбина могат да се привличат за научно- преподавателска дейност за определен срок като гост- преподаватели.

(3) Привличането на гост -преподаватели се извършва без конкурс. Отношенията на гост -преподавателя с Университета се уреждат с договор за срок не повече от една година, който може да бъде подновяван.

(4) Привличането на високо квалифицирани хабилитирани и нехабилитирани лица за извършване на преподавателска дейност се осъществява с избиране на хонорувани преподаватели, като:

1. хоноруваните преподаватели трябва да притежават диплом за висше образование;
2. назначаването става след проведен конкурс или с решение на факултетния съвет за еднократно възлагане за водене на учебен процес.

(5) С решение на АС по предложение на Съвета на Основното звено могат да бъдат назначавани хабилитирани преподаватели след навършване на възрастта по Чл.328, ал.1, т.10 от Кодекса на труда по реда на §.11 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗВО.

(6) Учебната дейност, предвидена в учебните планове, се предлага от ръководител катедра по предложение на катедрените съвети, като:

1. Изнасянето на лекции се възлага на хабилитирани лица или по изключение на нехабилитирани лица с научно- образователна степен „доктор” с решение на съвета на основното звено, където се четат учебните дисциплини.

2. Учебната дейност се възлага на преподаватели в съответствие с тяхната научна специалност, по която е проведен конкурсът за заеманите от тях длъжности или по най-близката, при вече несъществуваща специалност, в действащия списък на научните специалности. При разпределението на учебната дейност между преподавателите следва да се спазват следните приоритети:

- Преподавателят, изградил учебната дисциплина.
- Преподавателят с по-висока академична длъжност или научна степен в областта на дисциплината.
- Преподавателят, чиято научна специалност от конкурса е идентична или най- близка по съдържание на учебната дисциплина.

Чл. 59. (1) Длъжностите по чл. 58, ал. 1 от настоящия Правилник се заемат с конкурс и избор при условия и по ред, предвидени в ЗРАС.

(2) Назначаването на членовете на академичния състав в Университета е съобразено с изискванията на ЗРАС и КТ.

Чл. 60. (1) Членовете на академичния състав имат право:

1. да избират и да бъдат избирани в органите за управление на Университета, ако са на основен трудов договор;
2. да разработват и да преподават учебното съдържание по съответната учебна дисциплина свободно в съответствие с изискванията на учебния план и учебните програми;
3. свободно да провеждат съобразно своите интереси научни изследвания и да публикуват резултатите от тях;
4. да извършват консултантски и други услуги, свързани с предмета им на дейност в Университета, при условия и по ред, определени в *Правилника за научноизследователската дейност на ТУ - Варна*;
5. да ползват материалната база, библиотеките и информационните системи за научните си изследвания.

(2) Преподавателите по основен трудов договор имат право на творчески отпуск до една академична година за творческо развитие, съгласно ЗВО и КТ.

Чл. 61. (1) Членовете на академичния състав са длъжни:

1. да изпълняват качествено преподавателската и научноизследователската си дейност и утвърдения им индивидуален план в съответствие с длъжностната си характеристика;
2. да съблюдават научната и професионалната етика;
3. да изпълняват задълженията, произтичащи от ЗВО, други нормативни актове и правилниците на Университета;
4. да не извършват политическа или религиозна дейност в Университета.
5. да разработват и да оповестяват по подходящ начин описание на водения от тях

лекционен курс, включващо брой, заглавия и последователност на темите от учебното съдържание, препоръчителна литература, начин на формиране на оценката и форма на проверка на знанията и уменията.

(2) Допълнителни задължения и изисквания към членовете на академичния състав могат да се предвиждат в правилниците на Университета, длъжностните характеристики и в трудовия договор.

(3) В правилниците се определят обемът и видът на учебната, научноизследователската, административната и други дейности, както и условията за тяхното изпълнение.

Чл. 62. Академичният състав се атестира съгласно *Правилника за атестиране на академичния състав на ТУ - Варна*.

Глава четвърта **СТУДЕНТИ, ДОКТОРАНТИ, СПЕЦИАЛИЗАНТИ**

Чл. 63. Обучаващите се в Университета са студенти, докторанти и специализанти.

Чл. 64. (1) Условията и редът за приемане на студенти и докторанти се осъществяват при спазване на:

1. утвърдени държавни изисквания;
2. правила и изисквания, ежегодно утвърждавани от Академичния съвет.

3. капацитета на Университета, на професионалните направления и на специалностите от регулираните професии, определени от Националната агенция за оценяване и акредитация

(2) Приемането на студенти се извършва в съответствие с *Правилник за приемане на студенти в ТУ – Варна*.

(3) Приемането на докторанти в Университета се осъществява въз основа на *Правилника за приемане и обучение на докторантите в ТУ - Варна*;

(4) Приемането на специализанти в Университета се осъществява при условия и ред, определени от *Правилник за дейността на Отделението за повишаване на квалификацията* (ОПК).

(5) Приемането на студенти, докторанти и специализанти - граждани на държави, членки на Европейския съюз и на Европейското икономическо пространство, се извършва при условията и по реда, определени за българските граждани.

(6) Висшите училища, получили при институционална акредитация оценка от 6,00 до 10,00, имат право да извършват обучение срещу заплащане в образователно-квалификационна степен „магистър“ след придобита образователно-квалификационна степен „бакалавър“ или „магистър“ по специалности, които са получили при програмната акредитация оценка от 6,00 до 10,00, при следните условия:

1. кандидатите за обучение имат успех не по-малко от „добър“ от дипломата за завършена степен на висшето образование;
2. проведен конкурс по условия, определени от Академичния съвет;
3. заплатена такса за обучение, ежегодно определяна от Академичния съвет на Университета;

4. сключен договор между студента и Университета.

(7) Висшите училища, получили при институционална акредитация оценка от 8,00 до 10,00 имат право да извършват обучение срещу заплащане в образователна и научна степен „доктор“ по докторски програми, които са получили при акредитацията оценка от 8,00 до 10,00, при следните условия:

1. Кандидатите за обучение имат завършена образователно-квалификационна степен „магистър“;

2. успешно положени конкурсни изпити за докторанти с успех не по-малко от „много добър (4,50)“ или докладвана и приета от катедрен съвет разработена основна част от

дисертационен труд, с решение на основно звено за зачисляване в докторантура;

3. заплатена такса за обучение, ежегодно определяна от Академичния съвет на Университета;

4. сключен договор между Университета и докторанта.

Чл. 65. Правата и задълженията на студентите, докторантите и специализантите се регламентират в ЗВО, *Правилник за правата и задълженията на студентите в ТУ– Варна*, *Правилник за приемане и обучение на докторантите в ТУ – Варна* и *Правилник за дейността на ОПК*.

Чл. 66. (1) Орган за защита на общите интереси на обучаващите се студенти и докторанти е Студентският съвет. Той се състои от представители на студентите и докторантите в Общото събрание на Университета. Мандатът на тези членове в Общото събрание и в Студентския съвет е две години с право да бъдат избирани за още един мандат.

(2) Студентският съвет избира измежду членовете си председател, който организира и ръководи дейността му и го представлява пред органите за управление на Университета, на основните и обслужващите звена в него.

(3) Организацията и дейността на Студентския съвет се определят с приет от него *Правилник за организацията и дейността на Студентския съвет*, който се представя на Академичния съвет.

(4) Дейността на Студентския съвет се финансира от бюджета на Университета с решение на Академичния съвет в размер, който е не по-малко от 1 на сто от таксите за обучение. Тези средства се използват за:

1. защита на социални интереси на студентите и докторантите;
2. провеждане на културна и спортна дейност;
3. реализиране на научна, творческа и международна дейност;
4. поддържане на самостоятелна страница в университетския информационен център за информационно обслужване на студенти и докторанти.

Чл. 67. (1) Студент, докторант и специализант се отстранява за определен срок при:

1. предоставяне на неверни данни, въз основа на които е приет в Университета, или при подправяне на документи за студентското му положение;
2. системно неизпълнение на задълженията по учебния план или на правилниците на Университета;
3. осъждане на лишаване от свобода за извършено умишлено престъпление от общ характер.

(2) Отстраняването на обучаемите по ал. 1 от настоящия член се извършва със заповед на Ректора на Университета.

(3) Прекъснатите по здравословни причини студенти, докторанти и специализанти могат да завършат Университета в редовна, задочна или дистанционна форма в съответствие с *Правилник за правата и задълженията на студентите в ТУ– Варна* и *Правилник за приемане и обучение на докторантите в ТУ – Варна*.

(4) Временно прекъсване на обучението се прилага в случаите, когато срещу студента е започнало наказателно преследване за извършено умишлено престъпление от общ характер, поискано от органите на досъдебното производство.

Глава пета **СТРУКТУРА И ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС**

Раздел I Организация и провеждане на учебния процес

Чл. 68. (1) В Университета се обучават студенти за придобиване на висше образование по образователно -квалификационните степени „Професионален бакалавър”, „бакалавър”

и „магистър“. Структурата и организацията на учебния процес в Университета се изграждат въз основа правото на всеки да се обучава според желанието и възможностите си. Образователният процес се провежда единствено в интерес на обучаемите в основни звена, професионални направления и специалности в Университета, разкрити по реда на ЗВО и акредитирани от НАОА.

(2) Университетът провежда учебен процес, предоставящ възможност за избор по времетраене и по образователно- квалификационна степен:

1. С минимален срок за обучение 3 години в колеж на Университета и получаване на образователно- квалификационна степен „бакалавър“, за придобиването на която в съответствие с учебния план се изискват не по-малко от 180 кредита- „професионален бакалавър по...“.

2. С минимален срок на обучение 4 години във факултет на Университета, с присъждане на образователно -квалификационна степен „бакалавър“ , за придобиването на която в съответствие с учебния план се изискват не по-малко от 240 кредита - „бакалавър.“

3. Образователно-квалификационна степен "магистър", за придобиването на която се изискват:

а) не по-малко от 300 кредита съгласно учебния план със срок на обучение не по-малък от 5 години;

б) не по-малко от 120 кредита след придобита образователно- квалификационна степен "бакалавър" по т. 1;

в) не по-малко от 60 кредита след придобита образователно- квалификационна степен "бакалавър" по т. 2.

4. С минимален срок на подготовка 3 години, след получена образователно-квалификационна степен „магистър“, за присъждане на образователна и научна степен „доктор“.

(3) Обучението в Университета се осъществява в редовна, задочна и дистанционна форма, като броят на студентите в различните нива и форми на обучение, финансирани от държавата, се утвърждава от Министерския съвет по предложение на Министъра на образованието и науката, в съответствие с капацитета на Университета, на професионалните направления и на специалностите от регулираните професии в него.

(4) Лицата, придобили образователно - квалификационна степен „бакалавър“ по реда на алинея 2, точка 1, могат да продължат образованието си в образователно-квалификационната степен „магистър“ само в същото професионално направление при условия и ред, определени от Правилник за приемане на студенти в ОКС „Магистър“.

(5) Дистанционната форма на обучение се осъществява в Университета по специалности, които са създадени и са получили акредитация при условия и ред, определени от ЗВО.

Чл. 69. (1) В Университета се създават условия за мобилност на студентите: паралелно обучение за придобиване на втора специалност; предсрочно завършване на обучението по дадена специалност; обучение за придобиване на нова образователно-квалификационна степен; преминаване на обучение от една специалност в друга; преместване от едно висше училище в друго; избор на преподавател от студентите, когато по една дисциплина обучението се води от повече от един преподавател.

(2) Всички въпроси, свързани с организацията и провеждането на обучението, се регламентират в правилници, наредби и процедури за учебната дейност в Университета и в Системата за управление на качеството.

Раздел II Учебно-методична дейност

Чл. 70. Основната цел на учебно- методичната дейност в Университета е осигуряване на високо качество и ефективност на обучението чрез усъвършенстване на организацията,

формите и методите за провеждане на учебния процес.

Чл. 71. Основните форми на учебно- методичната дейност са:

1. провеждане на научни изследвания по въпросите на методиката на обучение и възпитание;
2. експериментирание и прилагане в учебния процес на нови и усъвършенствани методи и форми;
3. провеждане на научни конференции, семинари и заседания по методически въпроси;
4. заседания на Академичния съвет, на факултетните и катедрените съвети по методически въпроси;
5. провеждане на показни, открити, пробни и други методически занятия.

Чл. 72. (1) Общото ръководство на методическата дейност в Университета се осъществява от Заместник-ректора по учебната дейност.

(2) Непосредственото ръководство на методическата дейност се осъществява от ръководителите на основни звена и ръководителите на катедри.

(3) Методическата дейност в Университета, основните звена и катедрите се планира в отделни раздели на годишните и семестриални планове.

Чл. 73. Основните въпроси, обсъждани на методическите заседания в катедрите, са:

1. целите, структурата и съдържанието на учебните планове, програми, правилници, наредби и други;
2. организацията, формите и методите за провеждане на учебния процес по дисциплините на катедрите, показни, открити, пробни и други занятия;
3. резултатите от научни изследвания в областта на методиката на учебния процес, провеждани в катедрите;
4. разработените учебници, учебни и методически помагала за семинарни, лабораторни и практически занятия, упражнения, тренировки и други материали за учебния процес;
5. организацията и ефективността на стажовете и учебната практика;
6. използване на учебно- материалната база и нейното развитие;
7. новости в областта на методиката на различните форми на обучение във висшите училища в страната и в чужбина.

Чл. 74. За обсъждане на методически въпроси, представляващи интерес за две и повече катедри, се провеждат съвместни заседания.

Чл. 75. (1) Повишаването на методическата подготовка на академичния състав в Университета се осъществява чрез:

1. участие в работата на научни конференции, семинари, съвещания и други форми по методически въпроси;
2. участие в научни изследвания по методически въпроси;
3. разработване на учебници, учебни и методически помагала, семинарни, лабораторни и практически занятия, упражнения, тренировки и други материали за учебния процес;
4. самостоятелно изучаване на въпроси от областта на педагогиката и методиката на обучение във висшите училища;
5. присъствие на показни, открити и пробни занятия в катедрата и участие в обсъждането им;
6. разработване на електронни учебници, лабораторни и практически занятия, тренажори и др. за дистанционната форма на обучение.

(2) Методическата дейност на лицата от академичния състав се отразява в индивидуалния им план за работа.

Чл. 76. Обемът и качеството на методическата дейност на лицата от академичния състав се оценяват при атестирането им.

Глава шеста

НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Чл. 77. Провеждането на научноизследователската дейност е пряко задължение на академичния състав. Тя е неделима част от дейността на членовете на академичния състав и е средство за тяхното развитие и научно израстване.

Чл. 78. Научноизследователската дейност има за цел:

1. Повишаване ефективността на обучението в Университета и превръщането му в единен учебно-изследователски процес;
2. повишаване на научната квалификация на академичния състав;
3. развитие и прилагане постиженията на науката и техниката в обучението по специалностите в университета;
4. участие в международното научно-техническо сътрудничество;
5. създаване на нови научни знания, научно- приложни продукти, усъвършенстване и развитие на учебно- материалната база и техническите средства на обучението.

Чл. 79. (1) Научната дейност включва научноизследователска и научно- административна и организационна дейност.

(2) Организацията и управлението на научноизследователската дейност се регламентира в *Правилник за научноизследователската дейност на ТУ – Варна*.

(3) Научно- организационната и научно- административната дейност обхващат:

1. участие в работата на академичен съвет, факултетен съвет, научни журита, научни и експертни комисии;
2. участие в ръководството и работата на научноизследователски секции; редколегии и съюзи;
3. организиране на научни сесии, конференции, симпозиуми, семинари и др.

Чл. 80. (1) Научната дейност се организира и провежда във факултетите, коледжите, департаментите, филиалите, институтите, катедрите, специализирани и акредитирани лаборатории и други звена на Университета.

(2) Назначаването, дейността и освобождаването на специално назначените за извършване на научна дейност лица, външни специалисти, се извършват в съответствие с изискванията на трудово -правното и гражданско -правното законодателство.

Чл. 81. (1) Научната дейност се планира в съответствие с изпълнението на мандатните задачи.

(2) Планът за научната дейност се разработва по учебни години за Университета и основните звена.

(3) Научната дейност на преподавателите се планира в съответствие с плана на Университета като отделен раздел в Индивидуалния план.

Чл. 82. (1) Научни сесии или конференции се организират ежегодно в съответствие с годишния план на Университета.

(2) Научни конгреси с международно участие се организират периодично.

Чл. 83. В ежегодния си отчет пред Общото събрание Ректорът включва информация и за организацията, резултатите и разходите по проведената научноизследователска дейност.

Глава седма

ИНФОРМАЦИОННА ДЕЙНОСТ

Чл. 84. (1) Информационната дейност в Университета има за цел да осигури на академичния състав и на студентите необходимата информация за пълноценно изпълнение на задълженията им и осигуряване на необходимото качество на обучението.

(2) Информационната дейност се извършва от:

1. Отдел Издателска и библиотечна дейност, в съответствие с „Правилник за устройството и дейността на университетска библиотека при ТУ Варна”.

2. Отдел Информационно обслужване

Чл. 85. (1) За информационно осигуряване управлението на Университета и на системата за управление на качеството се създава цялостна университетска информационна система и специализирани информационни подсистеми.

(2) За осигуряване на информационно взаимодействие информационната система на Университета се свързва към други информационни системи.

Глава осма МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ

Чл. 86. (1) Международната дейност в Университета се организира за изучаване опита на чуждестранни висши училища в организирането и провеждането на обучението; повишаване качеството на учебния процес и квалификацията на академичния състав; провеждане на съвместни научни изследвания.

(2) Международната дейност се организира от Отдел Международно сътрудничество

(3) Организацията и управлението на международната дейност се регламентират от *Правилник за организация и провеждане на международното сътрудничество*.

Чл. 87. За реализация и координиране на международната дейност и мобилност Университетът може да се сдружава с други институции и организации и да разкрива офиси и представителства на територията си.

Глава девета ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИ

Чл. 88. (1) 1. Техническият университет - Варна е юридическо лице (чл. 6 от ЗВО). Имуществото на Университета се състои от право на собственост на наличното имущество и от други вещни и имуществени права.

2. Университетът е създаден и осъществява дейността си въз основа на предоставена държавна собственост и ежегодна държавна субсидия.

3. Университетът може да придобива право на собственост върху недвижими имоти, както и да получава приходи от тях за осъществяване на дейностите по чл. 6, ал. 1 и 2 от ЗВО.

(2) Правата по ал. 1 от настоящия член се разпростират върху сградите, машините, съоръженията, апаратурата и други вещни права, вземания, ценни книжа, патенти, дялово участие във фирми и др.

(3) Недвижимите имоти, предоставени от държавата на Университета, са държавна публична собственост. Тези имоти, както и обособени части от тях, могат да се отдават под наем или да се ползват съвместно по договор с трети лица, без да се променя предназначението им, при условия и по ред, определени от Министерския съвет.

Чл. 89. (1) Техническият университет - Варна съставя, изпълнява, приключва и отчита бюджет.

(2) Академичният съвет, съобразно приетите от него икономически правила на Университета и в рамките на общия бюджет, утвърждава ежегодно бюджетите на основните звена и филиалите, който се публикува, включително и на интернет страницата на университета. Правилата за формиране на бюджета на основните звена и филиалите са определени в Наредба за съставяне, изпълнение и отчитане на бюджета на ТУ Варна, приета и утвърдена от Академичния съвет. Икономическите правила включват нормативите, формите и механизмите за организиране на финансовата сметка и за образуване на работната заплата.

Чл. 90. Приходната част на бюджета на Университета се състои от:

1. субсидии от държавния бюджет за обучение и научни изследвания, за социално-битови разходи на студентите и докторантите, за капитални вложения, за възнаграждения на работещите в Университета;

2. финансова помощ от общините;

3. дарения, завещания, наследства, спонсорство;

4. собствени приходи от:

а) постъпления от научноизследователска и експертно-консултантска дейност по сключени договори с юридически и физически лица и от права върху индустриална собственост, авторски и други сродни права;

б) постъпления от такси за кандидатстване, такси за обучение и приходи от обучение;

в) постъпления от обучение за повишаване на квалификацията; г) административни услуги за лица, които не са студенти;

д) постъпления от други дейности, свързани с учебния процес; е) придобито право на собственост върху недвижими имоти.

(5) Приходната и разходната част от бюджета се съставя по класификацията за приходите и разходите на държавния бюджет.

(6) В сроковете на представяне на годишния финансов отчет Университетът публикува отчет за изпълнението на приходната и разходната част на бюджета по класификацията на приходите и разходите на държавния бюджет.

Чл. 91. (1) Субсидията от държавния бюджет осигурява средства за:

1. издръжка на обучението;

2. присъщата на Университета научноизследователска дейност;

3. издаване на учебници и научни трудове;

4. социално-битови разходи;

5. капитални вложения.

(2) Субсидията за издръжка на обучението се определя въз основа на:

1. диференцирани нормативи, определени от Министерския съвет;

2. броя на студентите и докторантите, приети в рамките на броя по Чл.63, ал.3 от този Правилник .

3. резултатите от оценката на акредитацията на Университета и неговите специалности.

(3) Средствата за социално-битови разходи се определят на основата на действащите нормативни актове.

Чл. 92. (1) Членовете на академичния състав, служителите и работниците от Университета образуват работната си заплата и получават доходи (хонорари и трудово възнаграждение) от работата си в основните и обслужващите звена.

(2) Индивидуалната работна заплата не се ограничава. Тя може да бъде единна величина и да се образува от работа в различните дейности на Университета - учебна, квалификационна, научноизследователска и учебно-производствена.

(3) Размерът на доходите, получени по граждански договор за работа в Университета, не се ограничава.

(4) Възнагражденията на академичния състав и на останалия персонал се определят в съответствие с правила, приети от Министерския съвет и *Вътрешни правила за организация на работната заплата при ТУ – Варна*, утвърдени от Академичния съвет.

Чл. 93. (1) Студентите и докторантите имат право да кандидатстват за стипендии от държавния бюджет, стипендии, учредени от Университета, и стипендии на физически и юридически лица.

(2) Размерът, условията и редът за получаване на стипендия от студентите и докторантите по ал. 1 от настоящия член се определят съответно от Министерския съвет, правилниците на Университета и волята на дарителя.

Чл. 94. (1) Университетът може да купува, продава и заменя машини, съоръжения, апаратура, материали и други в рамките на разполагаемите собствени средства по

нормативно установения ред.

Чл. 95. Студентите, докторантите и специализантите заплащат такси за обучението си в съответствие с действащата нормативна база.

Глава десета **АКРЕДИТАЦИЯ, СЛЕДАКРЕДИТАЦИОННО НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ**

Раздел I Акредитация

Чл. 96. (1) Университетът представя регулярно необходимата документация за оценяване и акредитация на качеството на своята дейност пред Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) към Министерския съвет.

(2) Необходимата документация за оценяване и акредитация се подготвя в съответствие с изискванията на ЗВО, Правилника за дейността на НАОА, както и с действащата „Критериална система на НАОА за оценяване и акредитация в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG)“.

Чл. 97. (1) Акредитацията е признаване от НАОА на правото на Университета да обучава студенти и дава висше образование по образователно-квалификационни степени в определени професионални направления и по специалности от регулираните професии, както и да обучава докторанти и присъжда образователно-научна степен „доктор“ по определени докторски програми.

(2) Целта на акредитацията е развитие на Университета и стимулиране на неговите структури да развиват своя потенциал и да поддържат високо качество на предлаганото образование и обучение.

(3) Резултатите от акредитацията се отчитат при формиране на политиката на държавата към Университета и ежегодната субсидия от държавата, при определяне на издръжката на обучението съобразно диференцираните нормативи по професионални направления и броя на обучаваните студенти и докторанти.

(4) За преобразуване на Университета, за откриване и преобразуване на негови основни звена (факултети, колежи) и филиали, както и за откриване на нови професионални направления и специалности от регулираните професии Университетът разработва и представя съответните проекти пред НАОА.

(5) На акредитация подлежи и правото на Университета да провежда обучение по образователна и научна степен „доктор“ по съответни докторски програми.

Чл. 98. В случай на отрицателна оценка при конкретна акредитационна процедура, Академичният съвет проявява инициатива за откриване на нова такава, след изпълнението на препоръките на НАОА и по реда, определен в ЗВО и Правилника за дейността на НАОА.

Раздел II Следакредитационно наблюдение и контрол

Чл. 99. (1) Целта на след акредитационното наблюдение и контрол е да оценява:

1. способността на Университета и на неговите основни звена да осигуряват и поддържат високо качество на обучението и научните изследвания чрез вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството;

2. изпълнението на дадените при оценяването и акредитацията препоръки, както и на съответствието на дейността на Университета и неговите звена с оценката на акредитацията;

3. своевременната и качествена разработка на всички документи и материали изискващи се при реализацията на съответните акредитационни процедури, както и тяхното депозирание в изискуемия срок в НАОА.

Чл. 100. (1) С решение на Академичния съвет Университетът създава постоянна Комисия по акредитация и след акредитационно наблюдение.

(2) Функциите на Комисията по ал. 1 от настоящия член са:

1. да оценява съответствието и готовността на цялата документация, свързана с акредитацията на Университета, на негови основни звена, филиали, професионални направления, специалности от регулираните професии, на докторски програми и да предлага в тази връзка решения на Академичния съвет;

2. да осъществява функциите, свързани със следакредитационното наблюдение и контрол в Университета.

3. да предоставя методическа помощ и да осъществява контрол при подготовката на материалите по текущи акредитационни процедури в Университета.

4. да оформя становище, оценява и приема предложение за решения на Академичния съвет, свързани с различни акредитационни процедури.

(3) Ролята, функциите и дейността на постоянната Комисия по акредитация и след акредитационно наблюдение се определят в *Правилник за дейността на Комисията по акредитация и след акредитационно наблюдение*.

(4) При изпълнение на функциите си, свързани със следакредитационното наблюдение, Комисията извършва проверки и съставя констативни протоколи, дава препоръки и предложения за решения, които представя на ректора и Академичния съвет за разглеждане и решение.

(5) Председател на Комисията за акредитация и следакредитационно наблюдение е отговорника по акредитацията в Университета.

Чл. 101. Университетът създава и поддържа информационна система с данни за акредитацията на Университета, неговите основни звена, професионални направления и специалности от регулираните професии, както и за акредитираните научни специалности, заедно с получените оценки.

Глава единадесета **ОБЩЕСТВЕНИ ОРГАНИЗАЦИИ И КОЛЕКТИВНИ СПОРОВЕ**

Раздел I Обществени организации и комисии

Чл. 102. (1) Лицата от академичните общности могат да изграждат в съответствие с действащите нормативни актове синдикални, студентски и други организации и движения (дружества, съюзи, клубове), които не са регистрирани като политически партии, движения и сдружения.

(2) Организацияте и движенията по предходната алинея се изграждат за развитие и защита на техните професионални, образователни, социално- битови, културни и спортни права и интереси.

(3) Орган за защита на общите интереси на обучаващите се е Студентският съвет, чиито състав, правомощия и финансиране са регламентирани от ЗВО.

(4) Ръководните органи на организацияте и движенията са легитимни, ако са избрани на събрания на съответните общности според условия и изисквания, определени в техните устави и правилници, а организацияте и движенията са регистрирани в съответствие със законовите изисквания.

(5) Университетът осигурява, според възможностите си, материална база на легитимните синдикални организации, Студентския съвет и обществените организации.

Чл. 103. (1) Ръководствата на организацияте и движенията поддържат контакти с ръководството на Университета и на основните звена за съвместно обсъждане и решаване на възникналите въпроси.

(2) Органите на управление на синдикалните организации в Университета могат да участват в подготовката на проектите и обсъждането на текстовете от вътрешните

правилници и наредби, които се отнасят до трудовите правоотношения.

Раздел II Колективни спорове

Чл. 104. (1) Колективните спорове и конфликти се уреждат чрез непосредствени преговори между академичните общности и ръководството на Университета или ръководството на негови основни звена, по свободно съгласувана между тях процедура.

(2) В колективните спорове академичните общности се представляват от излъчени и упълномощени от тях представители, а университетските власти – от съответните ръководители, освен ако страните не са решили друго.

(3) Академичните общности обявяват писмено желанията си и имената на своите представители в преговорите.

Чл. 105. (1) Обсъждането и решаването на споровете става по реда, установен от Закона за уреждане на колективните трудови спорове.

(2) На територията на Университета не се допускат стачки с окупационни действия и стачки, с които се предявяват политически искания. Не се допускат и действия, определени от Закона за уреждане на колективните трудови спорове като незаконни.

Глава дванадесета

ПРИЗНАВАНЕ НА ПРАВОСПОСОБНОСТ ЗА УПРАЖНЯВАНЕ НА РЕГУЛИРАНА ПРОФЕСИЯ, ПРИДОБИТА В ДЪРЖАВА – ЧЛЕНКА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И НА ЕВРОПЕЙСКОТО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО

Чл.106. Правото на придобиване и упражняване на регулирана професия се регламентира от държавни изисквания и специални нормативни актове за съответните професии.

Чл.107. Условието и реда за признаване на професионални квалификации, придобити в други държави членки и в трети държави, с цел достъп и упражняване на регулирани професии в Република България се уреждат от Закона за признаване на професионални квалификации, по който:

1. "Регулираната професия" е професионална дейност или съвкупност от професионални дейности, включена в Списъка на регулираните професии в Република България, която е от обществена значимост и /или е от съществено значение за живота и здравето на хората и достъпът до която е подчинен на закони, подзаконови или административни разпоредби относно:

а/ притежаването на специфична професионална квалификация, или б/ правоспособност, или

в/ членство в професионална организация, работеща за поддържане на високо равнище в съответната професионална област, за осъществяването на което е получила специфично признаване от държавата.

2. "Стаж за приспособяване" е упражняването на регулирана професия, което се осъществява под контрола на квалифицирани специалисти на територията на Република България.

3. "Изпит за признаване на правоспособност" е проверката на професионалните познания на заявителя, с цел да се установи способността му да упражнява регулирана професия на територията на Република България.

Чл. 108. (1) Регулирани професии по смисъла на чл. 102 от настоящия Правилник са професиите, получавани при обучение по специалностите

„Корабоводене“, „Корабни машини и механизми“ и „Електрообзавеждане на кораба“.

(2) Учебната документация, по която се осъществява обучението по тези специалности, е утвърдена от Изпълнителната агенция „Морска администрация“, която

отговаря за националните изисквания относно квалификацията на морските лица.

(3) Учебната плавателна практика се провежда съгласно изискванията на Наредба № 6 за компетентност на морските лица в Република България. Тя осигурява допълнително необходимите знания и умения за получаване на международно признато свидетелство за правоспособност и се контролира от Изпълнителна агенция „Морска администрация“.

Глава тринадесета ВЪТРЕШЕН РЕД И СИГУРНОСТ

Чл. 109. Преподавателите и студентите от ТУ-Варна са длъжни да спазват държавното законодателство и правилниците и наредбите на Университета, да се грижат за опазването на университетската собственост.

Чл. 110. Реда и нормите на поведение на територията на Университета се регламентират в *Правилник за вътрешния ред и сигурност*.

Чл. 111. *Правилникът за вътрешния ред и сигурност* се приема от АС.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Този правилник е съставен в съответствие с изискванията на ЗВО.

§ 2. С влизането в сила на този Правилник не се прекъсва мандатът на избраните органи за управление в Университета.

§ 3. Изпълнението на Правилника се възлага на Ректора, Заместник-ректорите, Деканите, Директорите на филиали/ колежи/ департаменти/ институти, Ръководителите на катедри и на обслужващите звена.

§ 4. С Решение на АС - Протокол № 4/19.10.2015 г. е извършено реструктуриране на катедри/факултети, и два от факултетите (Машиностроителен факултет и Факултет по електроника) са с временно преустановена дейност.

§ 5. Настоящият *Правилник за устройството и дейността на ТУ – Варна* е първоначално приет от Общото събрание на Университета на 28.10. и 4.11.1996 г.

Правилникът е актуализиран от ОС на Университета на 1.09.99 г., 15.09.99 г., 11.10.99 г., 13.12.99 г., 06.11.00 г., 3.06. 02 г., 16.12. 02 г., 22.12.03 г., 27.03.2006 г.,

12.05.2008г., 13.05.2013 г., 24.06.2019г. и на 16.10.2020 г., 25.06.2021 г., 17.06.2022 г.

Последната актуализация, приета от ОС на Университета, е от 30.03.2023 г.

ПРЕПРАТКИ

1. Закон за висше образование
2. Закон за развитие на академичния състав в Република България
3. Правилник за прилагане на закона за развитие на академичния състав в Република България

Схема на академичната структура на ТУ-Варна

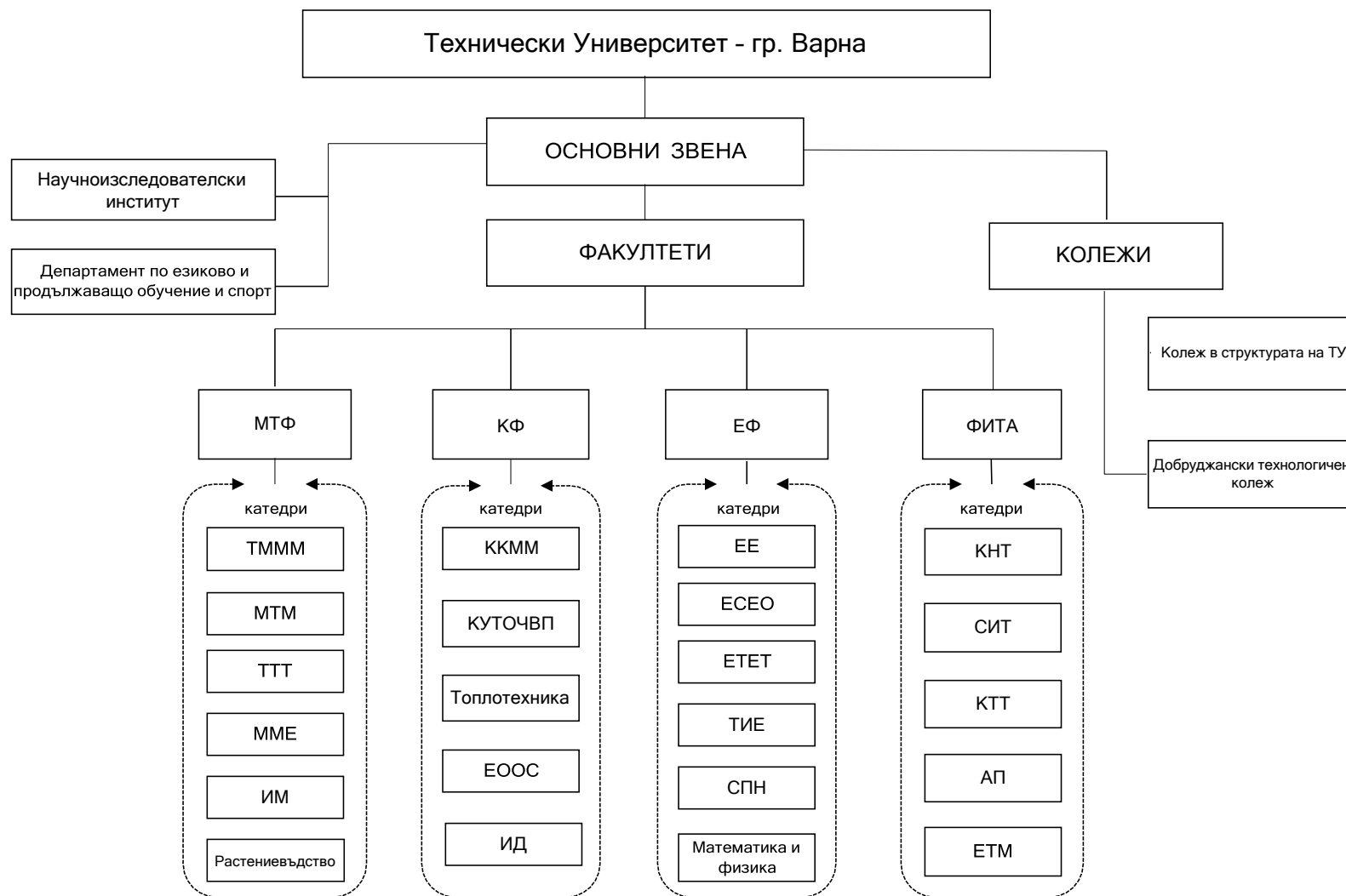
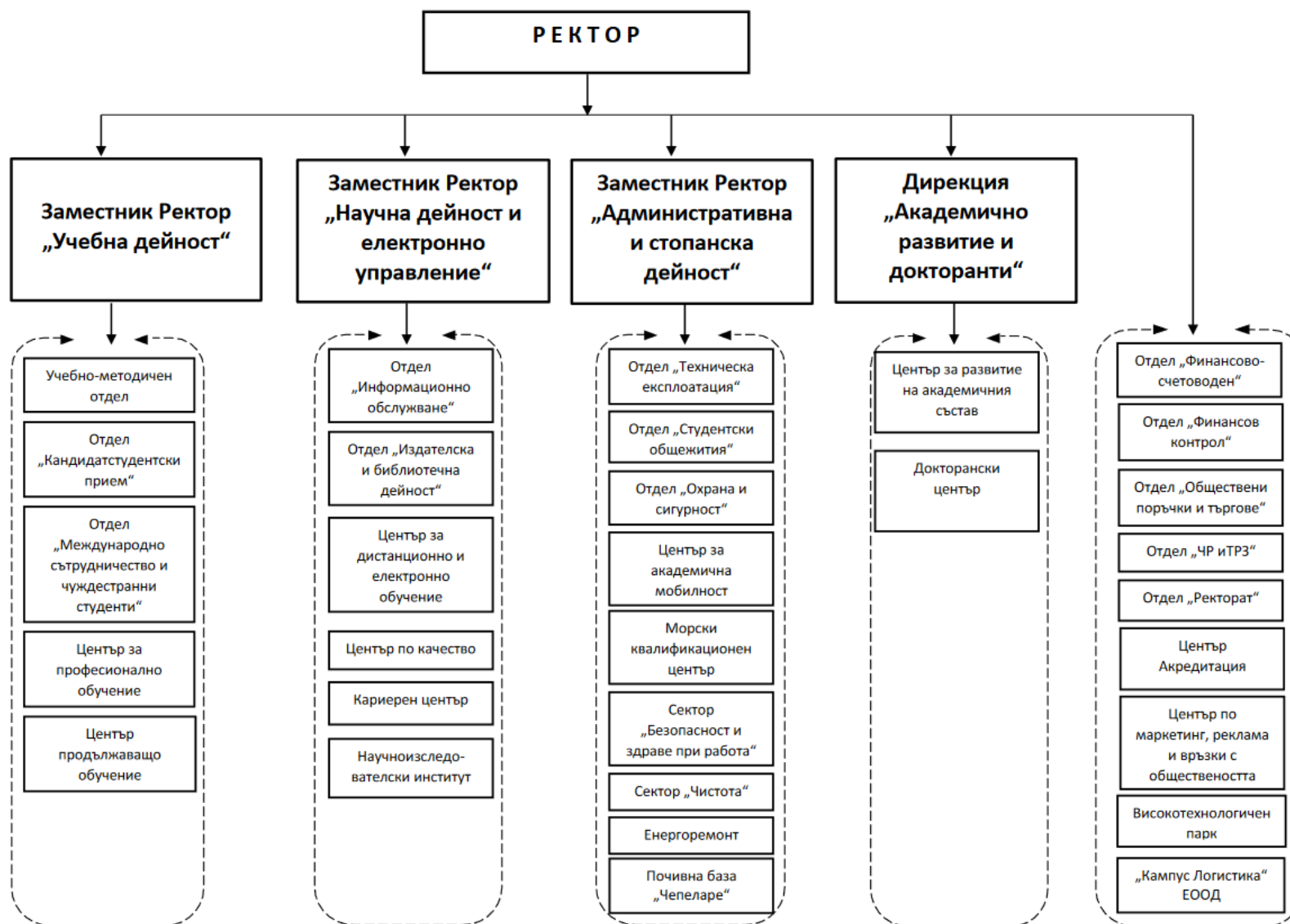

Схема на връзките и управлението на административните звена в ТУ - Варна

СЪДЪРЖАНИЕ

ГЛАВА ПЪРВА ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ	3
ГЛАВА ВТОРА СТРУКТУРА И УПРАВЛЕНИЕ	5
РАЗДЕЛ I УНИВЕРСИТЕТ	5
РАЗДЕЛ II ФАКУЛТЕТИ	12
РАЗДЕЛ III КОЛЕЖИ.....	15
РАЗДЕЛ IV ФИЛИАЛ	17
РАЗДЕЛ V ДЕПАРТАМЕНТ.....	18
РАЗДЕЛ VI НАУЧЕН ИНСТИТУТ	19
РАЗДЕЛ VII КАТЕДРИ	20
РАЗДЕЛ VIII АДМИНИСТРАТИВЕН ПЕРСОНАЛ И ОБСЛУЖВАЩИ ЗВЕНА.....	21
РАЗДЕЛ IX ВЪТРЕШНА СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕТО И НА АКАДЕМИЧНИЯ СЪСТАВ	22
ГЛАВА ТРЕТА АКАДЕМИЧЕН СЪСТАВ	22
ГЛАВА ЧЕТВЪРТА СТУДЕНТИ, ДОКТОРАНТИ, СПЕЦИАЛИЗАНТИ	24
ГЛАВА ПЕТА СТРУКТУРА И ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС	25
РАЗДЕЛ I ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРОВЕЖДАНЕ НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС	25
РАЗДЕЛ II УЧЕБНО-МЕТОДИЧНА ДЕЙНОСТ	26
ГЛАВА ШЕСТА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ.....	28
ГЛАВА СЕДМА ИНФОРМАЦИОННА ДЕЙНОСТ.....	28
ГЛАВА ОСМА МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ	29
ГЛАВА ДЕВЕТА ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИ	29
ГЛАВА ДЕСЕТА АКРЕДИТАЦИЯ, СЛЕДАКРЕДИТАЦИОННО НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ	31
РАЗДЕЛ I АКРЕДИТАЦИЯ.....	31
РАЗДЕЛ II СЛЕДАКРЕДИТАЦИОННО НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ	31
ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА ОБЩЕСТВЕНИ ОРГАНИЗАЦИИ И КОЛЕКТИВНИ СПОРОВЕ.....	32
РАЗДЕЛ I ОБЩЕСТВЕНИ ОРГАНИЗАЦИИ И КОМИСИИ.....	32
РАЗДЕЛ II КОЛЕКТИВНИ СПОРОВЕ	33
ГЛАВА ДВАНДЕСЕТА ПРИЗНАВАНЕ НА ПРАВОСПОСОБНОСТ ЗА УПРАЖНЯВАНЕ НА РЕГУЛИРАНА ПРОФЕСИЯ, ПРИДОБИТА В ДЪРЖАВА – ЧЛЕНКА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И НА ЕВРОПЕЙСКОТО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО	33
ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА ВЪТРЕШЕН РЕД И СИГУРНОСТ	34
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ	34
ПРЕПРАТКИ	34
СЪДЪРЖАНИЕ.....	37